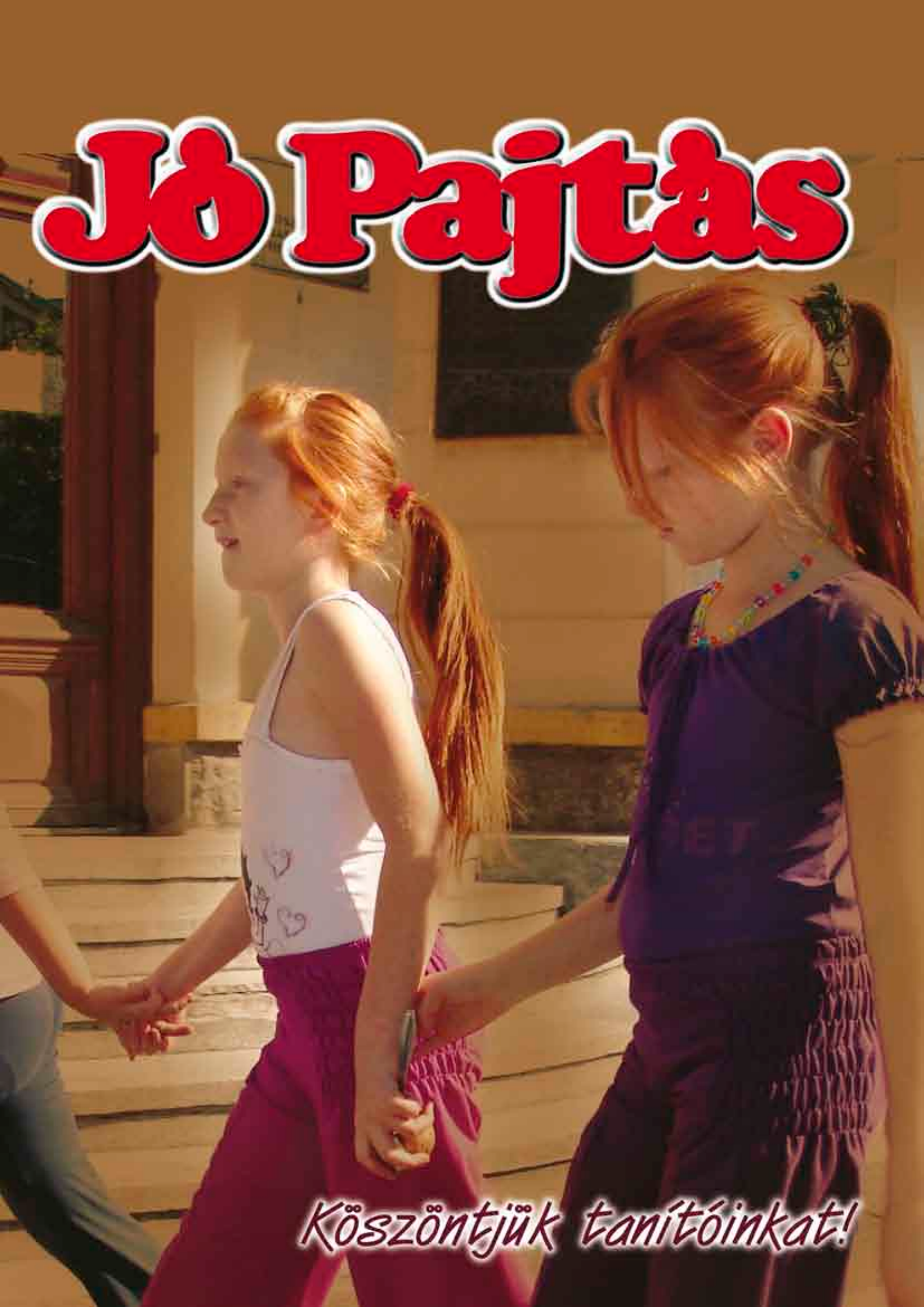

Jó Pajtás

Köszöntjük tanítóinkat!

A jövő heti Jó Pajtás
címoldala és posztere

Kristályokban a jövő szuperszámítógépe

Skót tudósok szerint apró kristályoknak köszönhetően olyan számítógépeket lehet majd a jövőben építeni, amelyek hatalmas adatmennyiséget tudnak tárolni. A kristályokat háttértárolóként lehet használni, így százszor annyi adatot képesek majd tárolni, mint a mostani rendszerek. Az Edinburghi Egyetem tudósai alacsony energiájú lézert használtak arra, hogy sókristályokat növelessenek túltelített oldatban. E módszernek köszönhetően egy évtizeden belül egy kockacukor méretű adattárolóban elérhet egy terabájt, ez annyi, mint 250 000 fénykép vagy egymillió könyv – írja a BBC News.

Nagy érdeklődés

A gunarasiak az első... – Tömeges részvétel várható a sziváci sakkversenyünkön november 14-én

Ahogy közeledik november 14-e, a Jó Pajtás idejei – sorrendben a 34. hagyományos sakkversenyének az időpontja – úgy növekszik az érdeklődés. Egyre többen jelentik be előzetesen a részvételüket, de néhány iskolából már beküldték a teljes névsort is. **Gunarasról** érkezett az első ilyen nevezés – nem először – most is öt fiúval és három lányakkal vesznek részt. Október vége felé már 17 iskolából jelentették be a létszámot is, de még legalább ennyi helyről érdeklődtek, és a jelekből ítélve, november első napjaiban még sokan csatlakoznak.

A vajdasági általános iskolákat idejében értesítettük, egy részükben házi versenyeket rendeztek, s a legjobbjaikat nevezik be a versenyre. Most is egyéni vetélkedő lesz, hétfordulós svájci rendszerben. Bármelyik iskola akár egy-két sakkozóval is felléphet. Legtöbb öt fiút és három lányt szerepeltethet egy-egy iskola. Mindegyikük teljesítményét figyelembe vesszük, és az egyéni eredmények alapján – a pontok összeadásával – az iskolák csapatainak a sorrendjét is megállapítjuk. A fiúknál a négy, a lányoknál a két legjobb egyéni teljesítményt vesszük alapul a csapatversenyben. **November 14-én, szombaton reggel 8 órától várják a résztvevőket az Október 20. Általános Iskolában**, az útiköltséget a résztvevők, az ellátást pedig a szervezők fedezik. A versenyzők sakkfelszerelést és sakkórát visznek magukkal, s mindannyian órára játszanak. Játszmánként 20-20 percet kapnak, s ha előbb nem, akkor zászlóeséssel ér véget a küzdelem.

Az előzetes benevezéseket **november 6-áig várjuk a 064/277-43-64-es telefonon**, írásban (név, osztály, kategória) pedig kérjük, hogy postán küldjék el a **Jó Pajtás szerkesztőségébe, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1.**, vagy elektromos úton (szerk@jopajtas.info) úgy, hogy az legkésőbb november 10-éig megérkezzen.

A sziváciak **Žarko Dragašnak**, a sakk-klub elnökének a vezetésével, **Milosavljević Predrag** iskolaigazgatónak, **Pejović Gorannak**, a helyi közösség titkárnak és a község vezetőinek a támogatásával idejében felkészültek, úgy, hogy akár máris kezdődhetne a vetélkedő.

P. J.

A gunarasiak csapata kitűnően szerepelt Verbászon

Milyen legyen a jó tanár

Füle Lajos

Pedagógus

Én nem tudom, milyen erő kell hozzá, de több kell az enyémnél. Olykor el-eltűnődöm én is, mit is jelent húsz-harminc szempár fénylő tükörtermében élni, hol éle van minden igének, árnyéka van minden hibának, hol húsz-harminc sötétkamrában hívják elő folyton a percek éles, kemény, hiteles képét.

Könnyű nekünk beszélni ezt-azt, nagy szavakkal egymást dobálni, de ő, akinek minden szavával megannyi, kis magnetofon zeng tele otthont, utcát, jövőt, ő felelősség nehéz vasával vértelve jár, s – bár tán nem érzi – hétköznapi nagy hőse köztünk, szebb holnapok jobb emberéért titkon vívott nehéz csatáknak ismeretlen hős katonája!

Mikor fogunk szobrot emelni, s fogunk-e hát neked magunkban, „LÉLEK SZOBRÁSA”: PEDAGÓGUS?!

Tanáraitok arra törekednek, hogy minél jobb jövőtök legyen, igyekeznek megtanítani sok mindenre, a jóra oktatnak benneteket. Néha sok házit adnak, megkövetelik, hogy tanuljatok, tudjatok, jó magaviseletűek legyetek, ez mind a javatokra van.

Az óbcesei Sever Đurkić iskola tanulóit arról faggattuk, hogy milyen a jó tanár. Az ötödikes **Horvát Lenke, Szőke Katalin, Horvát Evelin, Kis Viktor, Vajda Arnold,** a hatodikos **Kovács Franciska** és **Fülöp Attila** meséli el benyomásait.

Az ötödikesek két hónapja felsősök, és már is mondják, hogy milyen tanárokat szeretnek.

Lenke szereti a tanárait, mert jól magyaráznak, de elsősorban a kedvességük a megnyerő.

– A jó tanár jól megmagyarázza a tananyagot – kezdi Lenke –, s ügyel arra is, hogy odafigyelünk-e. Az órákon a példákon keresztül megtanuljuk a leckét, s így nem szükséges sok házi feladatot adni. Egy tanár legyen kedves, meg ne túl szigorú, főleg feleléskor, sokszor egy-egy jó szó is sokat segít.

– Szerintem is órán kell megtanítani a tananyagot – kapcsolódik a beszélgetésbe Franciska. – A jó tanár, ha valaki valamit nem ért, újból megmagyarázza, s addig nem nyugszik, míg mindenki meg nem értette. Ne adjon túl sok házi feladatot.

– Szerettesse meg a tanár a tantárgyát – érvel Klarita –, és akkor a tanítványai szívesen tanulják. Igaz, az idősebb tanároknak már több tapasztalatuk van, s jól előadják a tananyagot, de nekem a fiatalok tetszenek, mert olyan helyesen, divatosan öltöznak. Fontos, hogy szépen öltözködjön a tanár, modern cuccokban járjon, mert mi is példát veszünk róla. Elhatároztam, hogy én is tanárnő leszek, s majd olyan szép fehér blúzban, farmernadrágban járok órákra, mint az egyik tanárnőnk.

– Nekem is az a legfontosabb – mondja Evelin –, hogy magyarázza meg jól a tananyagot, de ne legyen túl komoly. Mert szeretjük, ha a tanárnak van humorérzéke. Az is jó, ha érdekesen ad elő. Ne csak táblát, meg krétát használjon az órán. Ne legyen túl szigorú, főleg az osztályzásnál, meg persze ne kivételezz. Arra is törekedjen egy tanár, hogy jó

osztályközösség alakuljon ki. Beszélgessen el a gyerekekkel, hallgassa meg a véleményüket, s ha van valamilyen problémájuk, segítsen nekik. Szervezze meg, hogy segítsünk egymásnak a tanulásban.

– Szerintem is modern eszközöket használjon egy jó tanár – teszi hozzá Viktor –, ne csak a krétát meg a táblát. Nekem is a fiatal tanárok tetszenek, mert közelebb állnak hozzánk, meg tudjuk velük beszélni a problémáinkat. Szerintem is az a jó tanár, aki jól magyaráz, órán megértjük a tananyagot, s ha valamit nem értünk, újból elmondja.

Dávid szerint a jó tanár jó szervező. Elviszi a tanítványait kirándulásra is meg nyaralni is.

– Nekem is az a jó tanár – véli Dávid –, aki jól megmagyarázza az anyagot, s ha nem értjük, újra meg újra elmagyarázza. Szeretünk az osztállyal közösen nyaralni, kirándulni, mert az más, mint mikor a szülőkkel megyünk. Ilyenkor a tanárok is sokkal közelebb kerülnek a tanítványaikhoz, meg mi is jól érezzük magunkat a barátokkal, az osztálytársakkal. Mi most nem panaszkodhatunk, úgy tudom, hamarosan kirándulunk Belgrádba, megnézzük a dinoszauruszokat, Argentínából érkezett a kiállítás anyaga. A Természettudományi Múzeumba is elmegyünk.

– Szeretem az olyan tanárt – meséli Attila –, aki szemlélteti azt, amiről éppen tanulunk. Szerintem a jó tanár szereti a hivatását, türelmes, nem kiabál ránk, szeret bennünket. Meghallgatja a problémáinkat, segít, ha kell. Egy tanár tudjon velünk bánni, értsen a diákok nyelvén. Követelje vissza a tananyagot, hogy sok mindent megtanuljunk.

Ezt nézd meg!

Ha szórakozásról van szó, számos lehetőségünk van, hogyan töltsük ki üres óráinkat, s az internetezés vagy olvasás helyett néha jólesik megnézni egy-egy filmet, rajzfilmet is, és valljuk be, néha bizony jól is esik behúzódni a meleg szobába a hideg estén, és belemerülni egy izgalmasban bővelkedő történetbe. Nos, választékban nincs hiány, a filmipar sorra gyártja a filmeket, nekünk nincs is más dolgunk, mint megnézni azokat. Műfaját tekintve lehet bármi, amit szeretünk, a romantikus történetektől egészen a rémfilmekig, mindenki ízlése szerint választ magának filmet a tévében, moziban vagy a tékák polcain, de a jó filmek közül is ki tudjuk emelni a számunkra legjobbakat, melyeket másoknak is szívesen ajánlunk.

A szabadkai Sonja Marinković iskola ötödikes tanulóit, **Jónás Elzát, Percić Dorist, Lőrinc Alexandrát, Bicskei Áront és Szilner Andreast** arról faggattuk, melyek az ő kedvenc filmjeik, és mi az, amit szerintük nektek is feltétlenül látnotok kell.

Andreas kedvencei a Harry Potter-filmek.

– Sok bennük az izgalom, van egy kis akció és egy kis humor is. Nekem nagyon tetszik, hogy a film által beléphetünk egy kicsit a fantázia világába, én fontosnak tartom, hogy legyen a filmben egy kis meseszerűség is. A legújabb részét, a Félvér herceget még nem sikerült megnéznem, de ahogy láttam az előzeteseket, szerintem talán az egyik legjobb lesz a sorozatból – mondja Andreas. – Még nem olvastam a könyvet, de szerintem arra is sort keríték majd. A film csak azért jobb, mert ott

bemutatják a helyszíneket, pontosabb képet kapunk arról, hogyan néznek ki a varázslatos dolgok. Amit szerintem még érdemes megnézni, az a Csillagok háborúja és a Pókember. Ezeket is ajánlom.

– Nekem nagyon tetszett az Alkonyat című film. Szeretem a thrillereket és a rémfilmeket, ez is valami ilyen. Jó és rossz vámpírokról szól, és nagyon izgalmas. Aki teheti, nézze meg, mert nem hagyományos a története, emellett pedig igen látványos is. Már nagyon várom, hogy a második része is megjelenjen. Azt hallottam, hogy az is nagyon jó lesz. Biztosan meg fogom nézni. Általában az akciódús, izgalmas filmeket szoktam megnézni, főleg a rémfilmeket, és néha még a testvérem is csatlakozik hozzám. Szerintem azok a legfélelmetesebb rémfilmek, amelyek eseményei megtörténtek, vagy éppen megtörténhetnek, bár én ebben nem hiszek. Csupán jó megnézni őket, mert tele vannak izgalommal – véli Elza.

Áronnak nagyon tetszett a Transformers első része, ezért amint lehetősége volt rá, a második részét is megnézte.

– Kedvelem az olyan akciófilmeket, amelyekben van egy kis fantasztikum is, és szerintem ez a film pontosan ilyen. A Földre robotok érkeznek az űrből és harcolnak egymással. Sok érdekes jelenete van a filmnek, de sajnos nagyon rossz minőségben láttam, ezért szeretném majd még egyszer megnézni. Azért persze tudom, miről szól a második rész, szerintem nagyon izgalmas, mindenkinek ajánlom. Időnként rajzfilmeket is nézek, a Legelő

hőse például tetszett, de közöttük nincs igazi kedvencem.

Doris főleg a mesék világában játszódnó filmeket szereti, míg a thrillereket és a horrorfilmeket képtelen végignézni.

– A G-Force című film főszereplői olyan tengerimalacok, akiken egy laboratóriumban kísérleteznek, de különben titkos ügynökök. Bár rendes film, mégis kicsit meseszerű, és én nagyon szeretem az ilyen típusú filmeket, főleg, ha állatok is szerepelnek benne. Sok benne a fantázia, a humor és az izgalom, mégsem félelmetes. Nekem a Madagaszkár című rajzfilm második része is nagyon tetszett, és persze a Szilaj is kihagyhatatlan. Nagyon sok humor van bennük, és igazán élvezetes mindkét történet – tudjuk meg Doristól.

Alexandra főleg a humoros, de fantasztikus elemekben bővelkedő filmeket szereti. Az ő kedvence a Hellboy.

– Nagyon szeretem ezt a filmet, mert mindentől van benne egy kicsi. Van akció, harc és izgalom, humor, és nem evilági lényekről szól. Sok benne a fantázia, ami szerintem nagyon fontos, legalábbis én az ilyen filmeket szeretem. Aki kedveli a kitalált lényekkel teli filmeket, az mindenképpen nézze meg. Ezenkívül szeretem a horrorfilmeket, amik bár időnként félelmetesek, de általában jó a végük, és a mesefilmeket is szívesen megnézem. Például a Vuk nagyon tetszett. Könyvben is olvastuk, hiszen ez volt az egyik házi olvasmányunk, de nekem a filmes változat jobb volt. Szerintem ezt is érdemes megnézni.

Sztojánovity Livia

Madárvándorlás kérdőjelekkel (1.)

Tájainkon elárvult fészkek sokasága jelzi, hogy az idén is távoli tájakra indultak költöző madaraink. Mesze járnak a gólyacsáladok, amelyek korábban azzal jelezték készülődésüket, hogy órákon keresztül keringve mind magasabbra fúrták magukat felcseperedett fiókáikkal együtt a szellőjárta messzeségbe. Tavaszig elköszöntek tőlünk a villanyvezetéken hosszú sorokban gyülekező fecskék, akik heteken át csapatokba verődve, újra meg újra szárnyra kaptak s merész formákat írtak csapongásaikkal az égre.

A madárvonulás különösen mozgalmas időszaka szeptemberben érte el a csúcspontját, s november első felében ér véget. Bizonyos fajok, például a sarlós fecskék már augusztusban elhagyják hazánkat, s jelenleg valahol messze délen járnak. Elsiettek tőlünk a kis őrgébicsek, a nagy fülemülék, a karvalyposztáták és mások is, jóllehet szeptemberben még mindenütt terített asztal várja őket. Hogy milyen parancsnak engedelmeskedtek, annak titkát még őrzi a természet.

Az évmilliók óta ismétlődő madárvonulás régóta foglalkoztatja a tudósokat, ennek ellenére sok kérdésre mindmáig nincs válasz. Az viszont bizonyos, hogy nincs két faj a Földön, amelynek azonos lenne a vonulási képe. Az északi félteke sarkvidéki és mérsékelt övi tájairól a tél elől délre irányuló tömeges vonulásnak – amelynek hazánkban is tanúja lehetünk – a déli féltekén is megvan a párja. Ott azonban a tél elől észak felé, a trópusra tartanak a madarak, s a vonulásuk nem annyira látványos. Dél-Amerika, Afrika és Ausztrália déli területei ugyanis nem nyúlnak be annyira a sarkvidéki övezetbe, ezért a tél nem annyira zord, így a vízimadarak nagy része helyben is kitelelhet. Főként a rovarévo madarak kényszerülnek vonulásra. E két poláris vonulási rendszer mellett vannak más vonulási típusok is. Ilyen a vertikális vonulás, amelynek során a magashegységekből a hegylábi területekre, a közeli síkságokra húzódnak a madarak. Fő indítéka megegyezik az említett fő vonulási rendszerekével. Ezzel szemben a trópuson több kisebb vonulási rendszer alakult ki,

amelyeket az esős évszak vagy éppen a szárazság vált ki. Megint más-más okai vannak bizonyos tengeri madarak vonulásának és a récefélék vedlési vonulásának.

A költöző madarak útvonala nem csupán északról délre, illetve onnan visszafelé tartó, hanem egészen más irányú és távolságú vándorlás is lehet. Ilyen szempontból sokatmondó a madárfajok már említett vonulási képe, amely tartalmazza a faj (populáció) fészkelőhelyét, telelőterületét és a kettő közötti vonulási útvonalat. Az oda-vissza út sok esetben azonos, néha azonban eltérő földrajzi területeken vezet át.

Nem tartoznak az „igazi” vonulások közé az ugyanoda vissza nem térő vagy a rendszertelen mozgások. Ilyen a „kóborlás”, amikor egy-egy egyed, legtöbbször vihar okozta elsodródás miatt, messze letér a fajra jellemző vonulási útvonaltól, s esetleg más földrészen köt ki. De ilyen a rendszertelen beözönlés is. Erre jó példa a talpastyúk (*Syrhaptes paradoxus*) esete. Ez a faj ugyanis az 1800-as évek második felében tömegesen érkezett Belső-Ázsiából Európába.

A vonulás evolúcióját és indítékait sokan kutatták. Az északi féltekén napjainkban is megfigyelhető madárvonulási rendszer kialakulásában nyilvánvalóan fontos szerepe volt a jégkorszaknak, de létrejöttének nem ez volt az oka. Ebben a földtörténeti korban – az eljegesedések és a közöttük levő időszakok

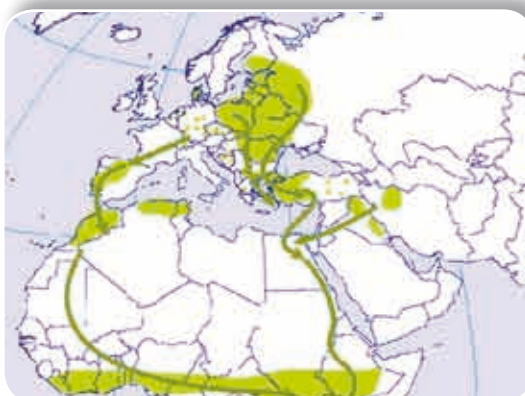

Talpastyúk

(interglaciálisok) idején – a dél felé előrenyomuló, majd visszahúzódó sarkvidéki jégsapka csupán a vonulási útvonal hosszát alakította, módosította. Elképzelhető, hogy amikor a Pannon-medence a periglaciális, azaz az akkori tundraövezetben helyezkedett el – mivel a jégsapka déli szegélye a Kárpátok északi ívének húzódtott –, itt végződött sok sarkvidéki partimadár faj vonulási útvonala. A madárvonulás jelensége tehát már jóval a jégkorszak előtt létezhetett, s kialakulása minden bizonnyal a Földünk különböző területein létrejövő időszakos táplálékhiány minél jobb kihasználásával függ össze. Ezt egyebek között az is mutatja, hogy a főként izeltlábúakból (rákokból, rovarokból) álló gerinctelen fauna terített asztalt kínál a tundrán és a boreális erdőkben a rövid sarkvidéki nyár ideje alatt, amelyért bizonyos madárfajok sok ezer kilométeres utat is megtesznek.

Mindmáig csak korlátozott ismereteink vannak arról, hogy hogyan tájékozódnak a madarak. Az, hogy nem tanulják az utat, nyilvánvaló. Sok vonuló faj esetében a szülők vezetnek, ugyanis a csoporton belül családi kötelékben zajlik a vonulás. De olyan fajok is akadnak, amelyeknél a szülők hetekkel előbb elvonulnak, mint a fiatalok. Az utóbbiak tehát ösztönösen, genetikai kód alapján követik a vonulási útvonalat, s annak megfelelően állapodnak meg a telelőhelyen. A tájékozódás igen fontos a vonuló madarak célba érésében. A nappal vonulóknál a Nap állása, míg az éjjeli vonulóknál a csillagos égbolt igazít útba. A madarak azonban érzékelik a Föld mágneses erőterét, s valószínűleg ez is szerepet játszik a tájékozódásban.

B. A.

A golyavonulás útvonala

Nagy fülemüle

Karvalyposztáta

Márton lúdja

A néphagyomány szerint november 11-én, Márton napján kell levágni, megsütni és megenni az egész évben nevelt, tömött libát. Tény, hogy a gondosan takarmányozott háziszárnyasok akkorra már jól kihíznak. A libának azonban nemcsak a húsa, és különösen a mája finom, jól hasznosítható a tolla is. Fontos gazdasági állatok. Általában a tavasszal kikelt libák ősszel kerülnek levágásra, akkorra súlyuk eléri a hét kilogrammot.

A ludak a madarak egyik rendjébe tartoznak, nagyobb testűek, mint a kacsák, nyakuk és lábuk erősebb. A tojó és a gácsér alig, vagy szinte nem is különbözik egymástól. Idejük nagy részét a szárazon töltik, füvet legelnek, növényi gyökereket és magvakat fogyasztanak. A tavakban és a folyók mentén vízínövényekkel táplálkoznak.

A libák lába meglehetősen magas, hengeres és középen illeszkedik a testhez, kitűnő futók, és szinte egész nap járkálnak. A házi libát a vadlúdból háziasították, vala-

mikor a kőkorszakban vagy a bronzkorszakban. Történelmi tény ugyanis, hogy amikor a római légiók betörték Germániába, már élvezhették a libahúst, és a libákból vittek magukkal Rómába is.

Háziasítása még a tyúkét is megelőzte. A vadlúd és a házi lúd kevésben különböznek, a nálunk nevelt libák valamivel nagyobbak, mint a vadlibák. A tojók 4,5–5,5 kilósak, a gúnár 6–7, vagy akár több kilósra is kihizlalható. Színük többnyire tiszta fehér, de tarka változatuk is ismert. Viszonylag rövid nyakú, jól kotló, ami azt jelenti, hogy évente 15–20 tojást rak.

A vadlibák szárnya jóval fejlettebb, mint a háziaké, hiszen nekik repülniük is kell. Ősszel, vedlésük után nagy csapatokba verődnek és teletőjük felé vonulnak. Jellegzetes V-alakban repülnek. Az élen repülő madár elsőként hasítja a levegőt, így a többi mögötte repülő liba energiát takarít meg. Kedvező időben igen magasban repülnek, miközben hangosan gágognak. A legszíve-

sebben olyan mocsarat keresnek fel, amely mellett széles kiterjedésű víztükrök terül el, vagy nagy vízfelület veszi körül, iszapos fenékű, nehezen hozzáférhető és fűvel, sással, náddal benőtt szigeteket rejteget.

A liba érzékei élesek, és nagyon jól tudja cselekedeteit észleleteihez alkalmazni, ezért nehéz megérteni, miért éppen a liba keveredett az együgyűség hírébe. Ugyanis egyáltalán nem mondható butának és ostobának. Amikor fejét ferdén oldalvást hajtja, ami nagyon mulatságosan hat, a magasba kémlel, nem fenyegeti-e felülről veszedelem. Általában mindenkor óvatos és elővigyázatos, csak költés közben várja be közelre az embert. Fiókáit annyira szereti, hogy még a legádázabb ellenséggel is szembeszáll.

A tojók huszonnyolc napig ülnek a tojásokon, a kikelt kislibák nagyon kedves, aranyárga apróságok. Első táplálékaik zöld növények, gyorsan növekszenek, körülbelül két hét múlva már levonulnak a vízhez. Anyjuk úszik elől, őt követik egymás mellett szorongva a fiókák. A kislibák igen falánkak, és ennek megfelelően gyorsan és látványosan nőnek, mindaddig, míg finom falatként a tányérunkon nem végzik.

És a végére egy érdekesség: valamikor Írországból a kéményeket a libákkal tisztították. Mégpedig úgy, hogy amikor a kémény megtelt korommal, egy kötélre kötött libát eresztettek le az aljára. A megrémült állat kétségbeesetten csapkodott szárnyaival, és tulajdonképpen leporolta a kormot a kéményből. Persze, ez régen volt, ma már inkább a libatollat a vánkosba és a paplanba tömik.

HOROG

Bodorka

Rutilus rutilus (Linnaeus, 1758)

Ismertetőjegyek. Mérsékelt magas hátú, oldalról lapított hal, legnagyobb magassága a hasúszó kezdeténél mérhető. Hátúszójában 9–11 elágazó sugár van, és az úszó eleje egy vonalba esik a hasúszó alapjának hátsó szélével. Fark alatti úszójában az elágazó sugarak száma szintén 9–11. Szája kicsi és csúcsba nyíló, szemgyűrűjének színe a halvány narancs-sárgától az élénk narancsvörösig változik. Oldalvonalán 40–46 pikkely számlálható. A fiatalok hasúszója és anális úszója még rendszerint fakó, az idősebbeké narancsvörös színezetű. Nagyobb példányainak hossza 15–20, kivételesen 30 cm.

Hasonló fajok. A közeli rokon leánykancér szája félig alsó állású, szemgyűrűje fehéres, oldalvonalán a pikkelyek száma 44–49, anális úszójában 10–13 elágazó sugár van. A gyöngyös kancér vastagabb, oldalvonalán 62–67 pikkely számolható. A vörösszárnú keszeg szája felső állású, hátúszója jóval a hasúszók alapja mögött kezdődik. A jászkeszeg pikkelyei apróbbak, számuk az oldalvonalon 55–60. A sújtásos küsz oldalvonal alatt és fölött fekete pontsor húzódik, fark alatti úszójában 15–17 osztott sugár van.

Környezet. A hegyvidéki kis patakok és a túlságosan sebes sodrású folyószakaszok kivételével szinte minden halasvízben megtalálható. Na-

Fotó: Luka Opačić (HHT)

gyobb állományai olyan állóvizekben és lassú folyóvizekben alakulnak ki, ahol a növényzet számottevő. Az ivadék a hínárnövényzet között, a nagyobbak partközéltben tartózkodnak szívesen.

Táplálék. A fiatalok planktonevők, az idősebbek férgekkel, rákokkal, rovarlárvákkal táplálkoznak. Puhatestűeket is fogyaszt, melyek vázát garatfogjaival zúzza össze.

Szaporodás. Három-négyévesen lesz ivarérett, április-májusban szaporodik. Többnyire a víz alatti növényzetre ívik – különösen kedveli az elöntött ártéri réteket –, de ennek hiányában a sódereis aljzatra is lerakja az ikrát. Az ikraszemek száma egy-egy halnál 20–200 ezer, átmérőjük 1–1,5 mm.

Elterjedés. Nagyobbbrészt kontinensünk központi területei, továbbá Szibéria jelenti az elterjedési területét, hazánkban őshonos.

Jelentőség. Mint tömegesen előforduló apró halnak, jelentős szerepe van a ragadozó halak, főként a csuka táplálkozásában. Annak ellenére, hogy nagyobb példányai ritkák, gyakran kerül konyhára is, mert jóízű sült keszeg készíthető belőle.

Harka Ákos-Sallai Zoltán:

Magyarország halfaunája című könyv nyomán

Elúszott a hal

*A nyári szünetben,
horgászni mentem.
Engedély a zsebemben,
horgászbót a kezemben.*

*Elindultam a szigetre,
a Csík-ér legnádásabb részébe.
A horgászbót felszereltem,
a halakat beettettem.*

*A ponty a horgot bekapta,
a nádasba elhúzta.
Ott könnyedén leakadt,
s az üres horog megmaradt!*

**Gandis Csongor, 6. a osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér**

Horgásztam

Apum, az öcsém és én elmentünk egy délután a Duna-Tisza-csatornára horgászni.

Amikor odaértünk, kishalakat fogtunk csontkukacra. Később ráakasztottuk a harcsázóra, és nagyon messzire bedobtuk. Amíg vártunk a kapásra, hogy ne unatkozzunk, kishalra pecáztunk. Sokat fogtunk. Végre megmozdult a harcsás nyél is, le-föl mozgott. Amikor harmadszor lement, apum megakasztotta. Aztán átadta nekem a botot, hogy húzzam ki. Nagy nehezen kihúztam, és megnéztük az öcsém-mel a nagy harcsát. Beletettük a haltartóba, a kishalakat mellé. Megint bedobtuk a harcsázót, és tovább pecáztunk. Már kezdett sötétedni, mikor újra megmozdult a bot. Sajnos elment a hal.

Nagy örömmel mentünk haza.

**Tumbász Dávid, 4. osztály
József Attila iskola, Bácskertes**

Horgásztunk

Apukám, a testvérem, a szomszédunk és én megbeszéltük, hogy vasárnap elmegyünk horgászni.

Reggel öt órakor indultunk. A hely, ahová mentünk, félelmetesnek tűnt a sötétben. Mikor virradt, villantózni kezdtünk. Sokáig tartott, mire sikerült fognom egy szép nagy csukát. A legnagyobb gondot a kihúzása jelentette, mert belement a hínárba és az egyéb vízinövények közé. A szomszédunk segített kihúzni. Vödörbe tettem, ami tele volt friss vízzel. Visszamentem a nádas szélére, ahol egy kismacskát találtam. Megettettem kiflivel. Ezután előszedték az úszós pecákat. Fogtunk velük néhány vadpontyot. Egy érdekes színű békát is elkaptam. Később bepakoltuk a pecabotokat és a halakat az autóba. Rakodás közben két repülő hattyút láttam. Nagyon szépek voltak. Vadkacsák és más érdekes madarak is úsztak a vízen.

Elindultunk haza. Útközben felhívtam anyukámat a mobilomon, és röviden elmeséltem neki a történeteket. Hazaértünk. Mindenki megörült a sok halnak. Megbeszéltük, hogy a jövő héten is elmegyünk horgászni.

**Török Kristóf, 6. c osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya**

Küldjétek...

- **Élménybeszámolót** (Egyre több érkezik, de kell még!)
- **Ilyen halat fogtam!** (Képpel, leírással, helymegjelöléssel...)
- **Milyen halat fogtam?** (Képpel, leírással, a halszakértőknek feltett kérdéssel...)
- **Bemutatom horgászhelyemet, horgászvizemet**
- **Lefényképeztem!** (Fotóitokat legjobb fotósaink fogják értékelni.)
- **Van egy kérdésem!**

Írásaitokat (névvel, címmel... ellátva) lapunk címére

**Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1.,
21000 Novi Sad**

küldjétek.
E-mail címünk
jopajtas.bum@magyarszo.com

Jó fogást!

November 5.

Ma Imre, Töhötöm, Avarka, Filotea, Tétény, Zakariás, Erzsébet napja van.

Avarka

Újabb keletű magyar névalkotás, talán az avar közsökből ered.

Tétény

A régi magyar Tühütüm személynévből származik. Jelentése: herceg, fejedelem.

1913 (96 éve történt)

Darjeelingben, Indiában megszületett Vivien Leigh (eredeti nevén: Vivian Mary Hartley) brit színésznő. Legismertebb filmjei: Elfújta a szél, Lady Hamilton, A vágy villamosa, Bolondok hajója.

1959 (50 éve történt)

Megszületett Bryan Adams kanadai rocker.

November 6.

Ma Lénárd, Énok, Leonárd, Leonarda napja van.

Lénárd

Germán eredetű név, a Leonárd név régi magyar alakváltozata. Jelentése: erős, mint az oroszlán.

Énok

A héber eredetű bibliai Hénóch névből származik. Jelentése: a felszentelt.

1893 (116 éve történt)

Szentpéterváron 53 éves korában, kolerafertőzésben meghalt Pjotr Iljics Csajkovszkij orosz zeneszerző. Operái: Anyegin, Pikk dáma, balettjei: Hattyúk tava, Csipkerózsika, Diótörő.

1952 (57 éve történt)

A Csendes-óceánban felrobbantotta az első hidrogénbombát.

November 7.

Ma Rezső, Lázár, Ernő, Karina, Rudolf, Florentin, Engelbert, Csenger, Énéás, Raul, Rolf, Amaranta napja van.

Énéás

A görög mitológiai Aineiasz név latin Aeneas formájából származik. Jelentése: a Trójai hős neve, aki a rómaiak egyik őse lett.

Amaranta

Görög eredetű név. Jelentése: hervadhatatlan.

1810 (199 éve történt)

Gyulán megszületett Erkel Ferenc zeneszerző, a nemzeti opera megteremtője, a magyar Himnusz megzenésítője.

1867 (142 éve történt)

Varsóban megszületett Marie Curie (eredeti nevén: Skłodowska) lengyel származású francia vegyész és fizikus, aki 1903-ban férjével, Pierre Curie-vel és Antoine Becquerellel megosztva kapta a fizikai Nobel-díjat, 1911-ben kémiai Nobel-díjat kapott.

November 8.

Ma Zsombor, Kolos, Gotfrid, Hódos, Karád, Kasztor napja van.

Hódos

Magyar eredetű név. Jelentése: hódvadász.

Karád

Török, magyar eredetű név, a Kara név -d kicsinyítő képzős származéka. Jelentése: ismeretlen.

1656 (353 éve történt)

Megszületett Edmond Halley angol matematikus és csillagász.

1900 (109 éve történt)

Megszületett Margaret Mitchell amerikai író. Egyetlen regénye, az Elfújta a szél, az amerikai irodalom egyik legsikeresebb alkotása.

November 9.

Ma Tivadar, Fedor, Teodor, Bozsídár, Nátán, Ugron napja van.

Fedor

A Teodor orosz férfinév megfelelőjéből származik.

Ugron

Szláv, magyar eredetű név. Jelentése: magyar.

1929. november 9. (80 éve történt)

Budapesten megszületett Kertész Imre, az egyetlen irodalmi Nobel-díjas magyar író. Mindössze tizennégy éves volt, mikor zsidó származása miatt Budapestről németországi munkatáborokba került. Megjárta és túlélte többek között Auschwitz és Buchenwald koncentrációs táborait. Hazatérte után fizikai munkából és újságírásból tartotta el magát, 1960-ban elkezdte megírni élményeit. A könyv 1973-ban készült el, és 1975-ben, Sorstalanság címen látott napvilágot. A Holocaust-témájú mű nem talált kedvező fogadtatásra, így Kertész a továbbiakban fordításokból élt. A kilencvenes évek elején kezdtek újra megjelenni könyvei, az 1983-as Füst Milán-díj után pedig egyre több hazai és nemzetközi elismerésben részesült. Megkapta többek közt 1995-ben a Brandenburgi Irodalmi Díjat, 1997-ben pedig a Lipcsei Könyvvásár díját és a Kossuth-díjat. A Svéd Akadémia 2002-ben a következő indoklással ítélte Kertész Imrénak és Sorstalanság című könyvéért az irodalmi Nobel-díjat: „egy írói munkásságért, amely az egyén sérülékeny tapasztalatának szószólója a történelem barbár önkényével szemben”.

1944. november 9. (65 éve történt)

Meghalt Radnóti Miklós költő, a modern magyar líra kiemelkedő képviselője. Kikeresztelkedett zsidó családból származott, fiatalon a fasizmus áldozata lett. 1909-ben született.

1989 (20 éve történt)

Kelet-Németország megnyitotta határait az NSZK előtt. Ezt követően azonnal megkezdődött a berlini fal lebontása, amelyet az NDK kormány építtetett Nyugat-Berlin köré.

November 10.

Ma Réka, Leó, Tünde, András, Florentina, Delinke, Florencia, Jusztsusz, Mátka, Rusztem, Tibor, Virginia napja van.

Mátka

Újabb keletű magyar névalkotás a hasonló közsökből. Jelentése: a szó maga (jegyes).

Rusztem

Perzsa eredetű név. Jelentése: vidéki.

1759 (250 éve történt)

Marbach am Neckarban megszületett Friedrich Schiller német költő és drámaíró, Johann Wolfgang Goethe mellett a német klasszika legjelentősebb képviselője. Fő művei: a Don Carlos, a Tell Vilmos és a Wallenstein-trilógia.

1948 (61 éve történt)

Megszületett Greg Lake basszusgitáros és énekes. Az Emerson, Lake and Palmer, a King Crimson és az Alice Cooper zenekarában gitározott.

November 11.

Ma Márton, Andor, Atád napja van.

Márton

A latin Martinus név rövidült, magyar formája. Jelentése: Mars hadistenhez hasonló, harcias, bátor.

Atád

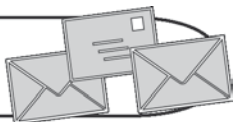
Török, magyar eredetű név, az Ata név -d kicsinyítő képzős származéka. Jelentése: apa, apácska. Szent Márton ünnepe. Vidékünkön számos szokás kapcsolódik e naphoz.

1791 (218 éve történt)

Megszületett Katona József író, drámaíró (Bánk Bán).

1493 (516 éve történt)

Megszületett Paracelsus német-svájc alkimista, a gyógyszeres terápia és kémia úttörője, aki az orvosságok helyes adagolását, a betegségek megelőzését, és az egészséges életmódot tartotta szem előtt. Ismereteit vándorútjain professzoroktól, valamint füvesasszonyoktól, bábáktól és parasztoktól szerezte.

Pécsett jártunk

○któber 15-én és 16-án az újvidéki Petőfi Sándor iskola néhány tanára és tanulója Pécsre látogatott, a Mezőszél Utcai Általános Iskolába. Célunk a két iskola közötti baráti kapcsolatok elmélyítése, óralátogatások, szakmai tapasztalatcsere, a két iskola tanulóinak barátkozása, ismerkedés a város nevezetességeivel. Az idei látogatásunk alkalmával a Zsolnay Múzeumot és a tévétornyot tekintettük meg. Mint mindig, most is szívélyes fogadtatásban részesültünk, szép élményekkel gazdagodtunk.

Iskolánk tanulóinak is nagyon tetszett a kirándulás. Megkértük őket, hogy számoljanak be az óralátogatások, barátkozások alkalmával szerzett élményeikről.

Kovács Viktor (8. osztály): Az iskolában először arra figyeltem fel, hogy hosszabbak a küsszünetek, mint nálunk. Ez nagyon tetszett. Érdekes volt a felelés az órákon: másképpen történik, mint nálunk. Ott a tanuló feláll, majd elébe áll a tanár, és számtalan kérdést tesz fel neki. Nálunk a felelés azért mégis másképpen történik, szabadabb formában. Nagyon tetszett, hogy nagyobbak az osztályok, melyekben a fiúk és lányok száma kb. egyforma. Szeretném, ha nálunk is így lenne. Nagyon tetszett az is, hogy idegennyelv-órán az osztály két részre oszlik: az osztály egy része angol, a másik pedig németet tanul. Jó lenne, ha nálunk is így történne, mert akkor lehetne válogatni, hiszen nem megy mindenkinek egyformán jól az angol és a német.

Maga a város is nagyon tetszett, szép, csöndes. Amikor a tévétoronyban voltunk, ahonnan látni lehetett az egész várost, rájöttem, hogy egy hegy (a Mecsek) oldalába építették. Nagyon jól éreztem magam vendéglátóimnál is, Daninál és családjánál, akik nagy szeretettel fogadtak. Danival továbbra is tartani fogom a kapcsolatot, mivel ő is szenvedélyes (WOW) komputerjátékos.

Olajos Teodóra (8. osztály): Nekem is nagyon tetszett, hogy hosszabbak a küsszünetek, és nem a csöngő jelzi a szünet végét, hanem a portárs szól a gyerekeknek. Az óra kezdete teljesen különbözik az ittenitől. Ott a két hetesnek ki kell állni a tanár elé, ismertetnie kell az osztály létszámát, a hiányzókat nevével. A tanárokat néaninek szólítják. Nagyon rendesen kell viselkedni az órán, a tanárok nagyon szigorúak. Elmesélek egy érdekes esetet, mely fizikaórán történt. Az óra már javában tartott, mikor kinyílt az ajtó, belépett két nyolcadikos tanuló, és azt mondták a tanárnak, hogy ők rosszak voltak, és most ezért matek ellenőrzőt kell írniuk. Leültek mellém, megkapták a feladatlapokat, és elkezdték oldogatni. Mivel láttam, hogy nem megy nekik, felajánlottam

am segítségem, amit nem is utasítottak vissza, így hamarosan meg is oldottunk minden példát. Örülök neki, hogy nálunk nincsenek ilyen büntetések.

Hajnal Regina (6. osztály): Mindjárt észrevettem, hogy ott sokkal nagyobbak az osztályok. Nagyon érdekes volt számomra az is, hogy minden óra elején a tanulók felállnak és köszönnek, majd a hetes jelentést teszt. Az is érdekes, hogy ott az ellenőrzőt dolgoztatnak nevezik. Ebéd után voltunk egy múzeumban is, majd a tévétoronyban. Oda az út hosszú volt, de megérte, mivel a torony legtetejéről messze el lehet látni, egészen Horvátországig. Persze az is tetszett, amikor az Árkád üzletközpontban nézegettük a kirakatokat. A vendéglátóm egy Flávia nevű, kedves és barátságos lány volt. Ő is velünk jött mindenhol. Nagyon tetszett minden, jövőre is szívesen elmennék.

Javorán Anna (6. osztály): A pécsi iskola kisebb a mienknél, sokkal kevesebb a tanuló is. Ők csak délelőtt járnak iskolába. Ugyanolyan óráik vannak, mint nekünk, de a nyelvek közül csak magyart és angol tanulnak. Legalább is azok, akiknél órákon voltunk. A fizikát csak hetedikben kapják, amikor a kémia is. A tanárokat néaninek vagy bácsinak szólítják, és az óra elején mindenki feláll, kórusban, jól elnyújtva köszönnek, majd egy valaki jelentést teszt. Jól éreztem magam, nagyon tetszett minden.

Bálizs Ágnes (6. osztály): Én egy Petra nevű ötödikes lánynál voltam elszállásolva, akinek az anyukájával rögtön az érkezés után elmentünk az Árkád bevásárlóközpontba. Ez nagyon jó volt, mert az ottani IPS-ben választhattam magamnak valamit. A vásárlás után elvezettek a házukba, ami nagyon szép. Van egy nagy kutájuk is, mely a Berta névre hallgat. Ami az iskolát illeti, a következőkre figyeltem fel: a tanárokat néaninek, illetve bácsinak szólítják, kevesebb óráik vannak, mint nekünk, a szünetek hosszabbak, a tanító néniket tegezik. Szép volt a tévétoronyban is. Nagyon szeretném, ha nekünk is kevesebb óránk lenne, és ha az osztályban 6-nál többen lennénk.

(R. E.)

A polgármesternél voltam

2009. október 8-án rajztanárnőmmel, Butterer Kiss Mártával a városházán voltunk egy fogadáson, mert a koreai rajzpályázatra készült munkám első helyezést kapott. A fogadás délben kezdődött. Sok gyerek gyűlt össze, mivel aznap volt a gyermekek világnapja. Először a legkisebbek mutattak be nekünk egy előadást, majd a polgármester tartott beszédet, ezután következett a díjak kiosztása. Én egy aranyérmet és egy nagyon szép oklevelet kaptam. Nagyon boldog voltam. Később az iskolában megmutattam az igazgató úrnak is. Nagyon jólesett, hogy aznap mindenki gratulált, és dicsért engem. Ezt a napot még sokáig nem fogom elfelejteni.

**Olajos Teodóra, nyolcadik osztály,
Petőfi Sándor iskola, Újvidék**

Rajztáborban voltunk

Szerdán, október 7-én egész délelőttös rajztáborban voltunk rajztanárnőnkkel, Butterer Kiss Mártával. Iskolánk csapatát Balog Dóra (5. o.), Mucsi Edvárd (5. o.) és én (Tápai Ramóna, 5. o.) képeztük. Az idei, sorrendben 12. tábor Csenejen volt, egy szép családi ház udvarában. A ház tornácát szép agyagtányérok díszítették.

Egy közös munkát készítettünk Őrizzuk a természetet címmel. A szervezők biztosították számunkra a festéshez szükséges anyagot, és szépen meg is vendégeltek bennünket. Sok szép és érdekes alkotás született.

**Tápai Ramóna, 5. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Újvidék**

Nyilvános rajzóra

Milosavljević Teodóra, Hamad Amir, Tóth Annabella, Vilček Gregor és Ballai Ernő ötödikes tanulók október 5-én nyilvános rajzórán vettek részt a Vojvodina Sportközpontban. A rendezvényt a gyermekhét kapcsán szervezték. A téma a magyar népművészettel volt kapcsolatos. A rajzolást megelőzően megtekintettük a kirakodóvasát, és megnéztük a táncsoportok programját is. Munkánkért oklevelet kaptunk.

**Hamad Amir, 5. osztály
Petőfi Sándor iskola, Újvidék**

A díjazott munka

LEXIKON

NEVEM: **Mórícz Tímea.**
BECENEVEM: Cumi.
CÍMEM: 24430 Ada, JNA 13/a.
TELEFONSZÁMOM: 062/713-667.
ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 5. osztály

OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Molnár Edit.
KEDVENC TANTÁRGYAIM: Német, rajz, magyar és torna.
KEDVENC TANÁRAIM: Ambrus Erika, Máriás Valéria, Pesznyák Erika és Sípós Oszkár.
AMI NEHEZEN MEGY: Matek.
ÉRDEKES ÓRÁK: Rajz, földrajz, német és magyar.
KEDVENC ÉTELEIM, ITALAIM: Pizza, lekváros gombóc, palacsinta, Coca-Cola, Fanta.
KEDVENC ÉDESSÉGEIM: Krémes, magyarpite.
AMIT EL TUDOK KÉSZÍTENI: Puding, sült tojás szalámmal, tejbegríz.
KEDVENC ÜNNEPEIM: Karácsony, újév, a születésnapom.
KEDVENC SZÍNÉSZEM: Fenyő Iván.
KEDVENC FILMJEIM: Made in Hungaria, Barátok közt.

MELYIK FILMBEN JÁTSZANÁM A FŐSZEREPET? A Made in Hungariában.
KEDVENC ÉNEKESEM: Fenyő Miklós.
KEDVENC EGYÜTTESEM: Hungária.
KEDVENC DALAIM: Csókkirály, Casino Twist, Limbó hintó.
KEDVENC KÖNYVEM: Robinson Crusoe.
KEDVENC FŐHŐSEIM: Robinson, Péntek.
HOBBIM: Kézilabda, horgászás.
KEDVENC ÉVSZAKAIM: Nyár, ősz.
KEDVENC ÁLLATOM: Kutya.
SZERELMEM, SZIMPÁTIÁM: Nincs, de keresem az igazit.
LEGKEDVESEBB BARÁTNŐIM: Könyves Regina, Karácsony Kitti.
LEGKEDVESEBB SPORTOM: Kézilabda.

NEVEM: **Valkó Gréta.**
BECENEVEM: Gréti.
CÍMEM: 24430 Ada, Cseh Károly u. 58.
TELEFONSZÁMOM: 024/854-787.
ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 5. osztály.

OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Molnár Edit.
KEDVENC TANTÁRGYAM: Torna, angol, német, rajz.
KEDVENC TANÁRAIM: Ambrus Erika, Molnár Edit.
AMI NEHEZEN MEGY: Földrajz, informatika.
A LEGÉRDEKESEBB ÓRÁK: Földrajz, biológia.
LEGKEDVESEBB BARÁTNŐIM: Horvát Gabriella, Henrietta.
KEDVENC ÉTELEIM, ITALOM: Túrós tézsza, mindenfajta főzelék, mákos guba, mákos tézsza, spagetti, makaróni, pizza, levelek, kivéve a zöldséglevest, palacsinta, krumplis tézsza, limonádé, teák.
KEDVENC ÉDESSÉGEIM: Mákos tézsza, császármorzsa, fagyis, némely torta, kakaós csiga.

AMIT EL TUDOK KÉSZÍTENI: Melegszendvics, szalonnás rántotta.
KEDVENC FILMEM: Harry Potter.
MELYIK FILMBEN SZEREPELNÉK: A Harry Potter mindegyik részében.
KEDVENC ÉNEKESEIM: Erik a No Thanx-ból, Bereczki Zoltán.
KEDVENC EGYÜTTESEIM: No Thanx, NOX.
KEDVENC DALOM: Lehetsz király, Oroszlánkirály.
HOBBIM: Tánc, éneklés.
KEDVENC ÉVSZAKAIM: Nyár, ősz.
KEDVENC ÁLLATAIM: Macska, kutya.
SZERELMEM, SZIMPÁTIÁM: Nincs.
KEDVENC SZÍNEIM: Lila, kék, zöld, fekete, fehér, piros.
KEDVENC SZÁMAIM: 4, 7, 10.

NEVEM: **Kovács Dániel.**
BECENEVEM: Danyó.
CÍMEM: 24430 Ada, Bakos Kálmán u. 19.
TELEFONSZÁMOM: 024/854-080.

ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 5. c osztály.
OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Molnár Edit.
KEDVENC TANTÁRGYAIM: Biológia, földrajz, torna.
KEDVENC TANÁRNŐIM: Ambrus Erika, Pesznyák Erika.
AMI NEHEZEN MEGY: Matematika, történelem.
A LEGÉRDEKESEBB ÓRÁK: Torna, rajz.
KEDVENC ÉTELEIM, ITALAIM: Nyúl, pizza, spagetti, kóla, almaszórp.
KEDVENC ÉDESSÉGEIM: Fagylalt, kakaós palacsinta, eurókrémes palacsinta, lekváros palacsinta.
AMIT EL TUDOK KÉSZÍTENI: Palacsinta, süti.

KEDVENC ÜNNEPEM: Karácsony.
KEDVENC FILMJEIM: Alvin és a mókusok, Alvin és a villangók.
MELYIK FILMBEN JÁTSZANÁM A FŐSZEREPET? Az Alvin és a mókusokban.
KEDVENC DALOM: Csókkirály.
KEDVENC KÖNYVEM: Vuk.
KEDVENC FŐHŐSEIM: Robinson, Péntek.
HOBBIM: Foci.
KEDVENC ÉVSZAKAIM: Nyár, tél.
KEDVENC ÁLLATAIM: Kutya, patkány.
SZIMPÁTIÁM: Barátnőt keresek!
LEGKEDVESEBB BARÁTAIM: Blaskó Dani, Blaskó Tomi, Megyeri Pityus.
TESTVÉREIM: Kovács Andrea, Juhász Kati, Juhász Dani.

RÜGYFAKADÁS

Csúcsforgalom a fürdőszobában

Csütörtök este van. Amikor fürödni megyek a szüleim és a testvérem kiabálnak egymással.

– Igyekezz fiam, nem érünk rá egész nap! Siessél!

Megeresztetem a vizet. Remélem, hogy gyorsan elkészülök. Apa felsorakoztatja a népet a folyosón. A nagymamám és a nagytatám is megérkezik vendégségbe.

– Hát ti mit csináltok? Miért álltok libasorban? – kérdezik nevetve.

– A bátyámat várjuk! – mondja a testvérem.

– Ugyan miért? – kérdezi a nagytatám.

– Azért, mert a férjem borotválkozni akar, a másik fiam meg én fogat akarunk mosni – mondja kissé idegesen anyja.

Éppen bújtam ki a kádból, mikor a nagy vitának vége lett. Ki akartam nyitni az ajtót, s akkor jutott eszembe, hogy még fogat kell mosnom. A testvérem már idegesen verte az ajtót. Szerencsére gyorsan végeztem, így a többiek is mehetek be a fürdőbe.

Képzeljétek, az este a fürdőszobai csúcsforgalomról álmodtam.

Besnyi Botond, 4. c osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

*

Nálunk minden reggel csúcsforgalom van a fürdőben. A tesómmal mindig azon versengünk, hogy ki jut be előbb.

Így történt ez azon a reggelen is. Egy időben kellett indulnom a tesómmal suliba. Sajnos ismét ő jutott be elsőnek. Ez pech volt, mert ő egy óra hosszáig szokott készülődni. Hát vártam. Egy ideig türelmesen, de aztán nem bírtam tovább és verni kezdtem az ajtót. Kiabáltam:

– Kész vagy már?

– Még két perc!

Na persze, két perc. Ez nála fél órát jelent. Így hát elmentem reggelizni. Mikor visszaértem, újra bekiabáltam:

– Kész vagy már?

– Még két perc!

– Az előbb is két perc volt!

– Jó, de most tényleg.

Csodák csodájára tényleg két perc lett. Így végre bejutottam a fürdőbe. De mire letussoltam, a tesómnak eszébe jutott, hogy meg kell igazítania a haját.

– Jó – mondtam. – Gyere be!

Amíg a tesó a haját igazgatta, én fogat mostam.

– Kész vagy már?

– Még nem – mondta ingerülten.

– Jó, de én sem mehetek kócosan.

– Rendben. Fele tükör a tiéd, fele az enyém.

– Ez az én felem – mondtam.

– Nem, ez az enyém.

Addig lökdeltünk, míg el nem múlt idő, s így mindketten kócosan rohantunk a suliba.

Imamović Inesz, 4. c osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Ősz van

Már itt az ősz,
szőlőben ott a csősz.
Szilva a fák alatt,
lassan telnek a kosarak.
Kukoricát a paraszt
góréba rak.
Őszi szél hozza a hideget,
a szobában a kályha adja a meleget.
Az emberek végül felöltöznek
hogy, ne legyen gondjuk
a téli hideggel.

Barna Rihárd, 7.2 osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

Vihar utáni csend

Nagyon jó és megértő családban élek, de azért nálunk is vannak néha problémák és veszekedések.

Általában akkor veszekszünk, ha mindenki fáradt vagy mindenkinek sok a problémája. Ilyenkor mindenki a maga dolgával van elfoglalva, és azt zúdítja a másikra. Apukám akkor szokott mérges lenni, amikor fontos dolgok mennek végbe az ő tudta nélkül, vagy ha romlik a tanulmányi eredményünk. Általában péntek este történnek veszekedések, mert akkor mindenki fáradt. Leginkább azon veszekszünk, hogy ki zuhanyozzon előbb.

Amikor a testvérem, az apukám és én vacsorázunk, mindig veszekedés lesz a vége, mert a testvérem és én grimaszkodunk, hülyéskedünk az asztalnál. Amikor apukám már nem bír minket tovább elviselni, hirtelen akkorát ordít, hogy ijedtünkben összerezenünk, majd elhallgatunk. Ez mindig így történik. A vasárnapi ebéd szokásos forgatókönyve: ebéd előtt gyakran piszkálom a tesómat, erre ő megharagszik és duzzogni kezd. Én persze az ebéd ideje alatt próbálom megnevettetni. Amikor mindenki hozzákezd az étkezéshez Mátyás és én összenézünk, és hangos nevetésben törünk ki. Ekkor anyukám enyhén megrug az asztal alatt, vagy kumkod rám. Ez azt jelenti, hogy nagyobb létemre mutassak példát a kisebbnek, és ne az asztalnál nevezzünk, mert abból baj lesz. Én erre a „jelre” nem szoktam figyelni, hanem folytatom a hülyéskedést. Ekkor apukám feláll, és egy akkorát ordít, hogy mindhárman összerezenünk, anyukám pedig megszid minket. Aztán a család csendben étkezik tovább. Ez a vihar utáni csend. Ilyenkor gyorsan bekanalazom a levest, majd elhagyom az étkezőasztalt, bemegegyek a szobámba, és pihenek vagy olvasok.

Ha valami gond van a családon belül, mindig megbeszéljük, és próbáljuk megoldani, de az ilyen esetek után, mint például a közös étkezés, mindenki visszavonul a saját szobájába, és halk foglalkozásba kezd.

Végül mindenki mindenkivel kibékül, és béke uralja a házat.

Brindza Beatrix, 6. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Szomorú szerelem

*Drága virágom,
édes tulipánom,
örülök, ha látom
kedves orcádat.*

*Drága virágom,
édes rózsaszálom,
búsulok, ha látom
szomorú sorsodat.*

*Drága virágom,
te gyönyörű álom,
úgy tovaröppensz,
mint madár az ágon.*

Vituska Olivér, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Bencun Mia szabadkai tanuló rajza

Egérharapás

Mi minden nyarat a kövesi víkendházban töltünk. Tavaly a szemétdomb-ról befogadtunk egy kiscicát. Ő a telet a nagymamám lakásában töltötte. Tavasszal újból kiköltözött velünk a Kövesbe. A kiscicából közben már egy óriási kandúr lett. Elkezdett vadászni is.

Előbb gyíkokat fogott. A gyíkot mindig elhozta a házhoz, és ott a kutyákkal együtt játszani kezdett vele. A gyík rendszeresen ledobta a farkát, és eliszkolta. A kutyák és a macska a farkával tovább játszottak.

Egy-két héttel később láttuk, hogy a cica nagyobb falatot visz a szájában, mint eddig. Odafutottam és láttam, hogy egy egeret hozott. Az egér meg volt meredve, de még lélegzett. A kezembe vettem, és simogatni kezdtem. Mikor az egér magához tért, betettem egy nagy bokorba, hogy menjen a maga útján.

Ez egy párszor megismétlődött. Néhány héttel később a macskám ismét hozott egy egeret. Én erről az egérről is azt gondoltam, hogy sokkban van, megfogtam a farkát, és a kezembe tettem. Ekkor történt a baj, mert az egér megharapott. Sivalkodni kezdtem, és rángattam az ujjamat, míg az egér le nem esett a földre. Éreztem, hogy fáj az ujjam, és amikor ránéztem, volt mit látni: az ujjamból ömlött a vér. Gyorsan beszaladtam a fürdőszobába és vízszög alá tettem. Mikor a vérzés elállt, leragasztottam.

Eldöntöttem, hogy az egereket ezentúl a grabancuknál fogva fogom visszavinni a bokorba. Amikor meglátom az ujjamon az egérfogak nyomát, mindig eszembe jut a vad egér.

Mendrei Andrea, 6. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

A legszebb napom

A család Nagybecskerekre utazott anya barátnőjét felköszönteni szülinapja alkalmából.

Késő estig beszélgettünk. Arra kértek a háziak, hogy maradjunk. A barátom, Bandi és én hajnalig ébren voltunk. Másnap, vasárnap a kötelező templomi misére indultunk. Meg voltam győződve róla, hogy a szentmise sokáig fog tartani. Ahogy a mise elkezdődött, egy igen csinos lány ült le mellém. Ekkor se a hideget, se a fáradságot nem éreztem. Az idő gyorsan elrepült. A mise véget ért, és mindenki sietett a kijárat felé, csak mi nem. A templom üres volt, amikor felálltunk mind a hárman egyszerre. Elkezdtünk nevetni, és a kijárat felé igyekeztünk. A templom előtt bemutatkoztunk egymásnak, és megbeszéltük, hogy ebéd után ugyanitt találkozunk mi ketten, Bandika nélkül. A szüleimet kérleltem, hogy maradjunk még este is. Ráálltak. A lány a templom előtt várt rám, kezében egy nagy táskával. Megijedtem, azt hittem, hogy valami baj van, de amikor közelebb értem, nevetni kezdett. Megkért, hogy tartsak vele a farsangi bála. Igent mondtam. Amikor odaértünk, már a barátnői is ott voltak. Nagyon jól éreztük magunkat. Úgy tűnt, mintha már évek óta ismertük volna egymást. Sajnos az idő gyorsan elszállt, így lassan Bandikáékhoz kellett indulnom. Telefonszámot cseréltünk, és egy pusztit is kaptam.

Ez volt eddigi életem legszebb és legrövidebb napja.

Soós Ottó, 7. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Molnár Andor szabadkai tanuló rajza

RÜGYFAKADÁS

Családi kör

Szeretek utazni, mindenhol feltalálom magam, de otthon érzem magam legjobban. Nagyon örülök, amikor láthatom az udvarunkat és a házunkat.

A házunk előtt van virágoskert, a garázs mellett található a füves rész. Az ajtó előtt pedig terasz, asztallal és székekkel, ahová ki szoktunk ülni kávézni és teázni a családommal. Estefelé a testvérem hazaér a munkából. Ő a szántóföldeken dolgozik. Mire a testvérem hazaér, addigra anyukám megfőz, elmosogat és feltakarít a házban, hogy tiszta legyen az otthonunk. Mikor kész vagyok a házzal, elmegyek traktorozni a tesómmal, hogy tanuljak én is fogasolni, tárcsázni, szántani stb., hogy majd 1-2 éven belül segíteni tudjak neki, azért, mert nekünk nincs apukánk, és ő végez minden férfimunkát a háznál.

Este fürdés után kompizunk egyet vagy kártyázunk, és ha elálmosodunk, mindenki megy a saját szobájába aludni.

Laták Szilárd, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Kedves nyári élményem

Számomra a nyár legkedvesebb élménye a bécsi Práterben töltött pár óra volt. Szüleimmel és nagyszüleimmel a rokonokat látogattuk meg. Már előre készültem a vidámparki kirándulásra.

Metróval érkeztünk a Práter bejáratához. Rögtön feltűnt, milyen óriási ez a park. Az óriáskerék nagyságától majdnem elájultam. „Mennyi nézni- és kipróbálni való lesz itt. Először csak körbejártuk az egész parkot, nehezen döntöttük el, mit próbáljunk ki először. A Práter telis-tele volt hullámvassutakkal, rémházakkal, félelmetes szerkentyűkkel. A vizes hullámvassutat próbáltam ki először, ahol csónakban utazva hatalmas emelkedők és lejtők voltak. A végére csuromvizesek lettünk, de megérte. Ezután nyíllal és puskával is lőttem, egész jó eredménnyel. A következő megpróbáltatás az akadályokkal teli ház volt. Ügyeskednünk kellett, hogy túljussunk rajtuk. Sokat bukdácsoltunk és neveltünk. Közben teljesen besötétedett. Különös élményt nyújtott a rengeteg csillogó-villogó égősor.

Mire elindultunk hazafelé, már mind az öten holtfáradtak voltunk. Vacsora után nem kellett ringatni, hogy elaludjunk. Számomra ez a nap felejthetetlen volt.

Dudás Dániel, 5. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Egy napom jelenetei

Kinyitottam fáradt szemeim, és láttam, hogy a nap a munkahét utolsó reggeléhez illendően, bágyadtan kandikál be a szobámba, hát gyorsan visszaszundítottam.

Amikor másodszorra néztem fel, úgy kiugrottam az ágyból, mintha puskból lőttek volna ki.

– Űristen! Már kilenc óra!

Lesiettem a fürdőszobába, hogy elvégezzem a reggeli tisztálkodást. Elővettem a táskámat, hogy hozzálassak a házi feladat elkészítéséhez. Ekkor nyugodtam csak meg, mert nem volt sok házi, és pénteken van a legkevesebb óránk. Nagy örömmel kapcsolódunk be a számítógépes, mert eszembe jutott, hogy a barátaimmal megbeszéltük, hogy Counter Strike csatát vívunk. Az öcsém mindjárt odakuporodott mellém, és természetesen nekem szurkolt. Biztatásával arra ösztönzött, hogy nagyon jól játszunk, én meg apait-anyait beleadtam, hogy ne okozzak neki csalódást. Sikertől is győzőm, amit aztán anya finom ebédjével ünnepeltünk meg. Az iskolában az osztálytársaim már vártak.

– Gratulálok! – szólalt meg Viktor.

– Nagyon jól játszottál! – mondta Maritn.

– Köszönöm, igyekeztem! – válaszoltam, és jólesett, hogy elismerően szóltak a játékomról. Ezután az osztályunkba mentünk, és előkészültünk az első órára. Csigalassúsággal múltak a percek, pedig ezen a napon van a legkevesebb tantárgyunk, és a legkönnyebbek. Végre kicsöngettek az utolsó óráról. Összeszedtük a holminkat, és rohantunk ki az iskolából. Gyorsan tekertem hazáig a bringát, mert egy közeli parkban találkozót beszélünk meg a barátaimmal. Itt bicikliztünk, fociztunk, kosaraztunk, és rendeztünk egy futóversenyt a végkimerülésig.

Este nagyon fáradtan dőltem a puha ágyamba, és ahogy becsuktam a szememet, mély álomba merültem.

Bicskei Dániel, 7. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

RÜGYFAKADÁS

Gyermekhét

Október első hete
gyermekhét,
ez teszi érdekessé
a tanulók életét.

Hétfőn

a Planetáriumba mentünk,
de Péterváradot is megnéztük.

Kedden

az iskolai vásárra igyekeztünk,
növényeket és poszttereket vettünk.

Szerdán

író-olvasó találkozón vettünk részt,
Rudi bácsi bemutatta legújabb könyvét.

Csütörtökön

a frizuraversenyre készültünk,
új hajunkkal a zsűri elé mentünk.

Péntekre

a futóversenyre edzettünk,
befutottuk a határt,
Nikol kapott egy diplomát.

Kovács Nikolett, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Mozgalmas történet

Egy szombat reggelen nyugodt szívvel ébredtem fel. Nagyon örültem, hogy nincs semmi kötelezettségem. Nem kell iskolába menni.

Hát a szobámról legjobb lenne nem beszélni. Füzetek mindenhol, a ruhák meg lógnak ki a szekrényemből. Egyszóval borzalmas rendetlenség volt körülöttem. Lefeküdtem az ágyamra, és csokit ettem tévézés közben. Ámde egyszer csak csörögött a telefon. Felvettem, és a barátnőm jelentette, hogy jönnek hozzám. Kellemetlen volt, mert azt mondta, hogy tizenöt perc múlva ideérnek „Te jó Isten!” – gondoltam magamban. Nem keltem, hanem pattantam az ágyból. Dobáltam a ruhákat a szekrénybe, könyveket a polcra. De amikor az utolsó könyvet raktam volna a helyére, a polcra minden könyv lezuhant. Hát mit tehettem volna mást? Azokat is nagy nehezen benyomkodtam a szekrénybe. De magamra is kellene rántani valamit! Most megint ki mindent a szekrényből. Egyszerűen megörültem. Utána megágyaztam, de mikor vittem ki a csészéket, elfelejtettem, hogy nem ittam meg a tejet. Sejttem, hogy tudjátok, mi történt. A bögre tej kifolyt az ágyamra. Ott, ahol leöntöttem, oda raktam egy csomó párnát.

Egyszer csak megint csörgött a telefon. Azt mondta Erzsi, hogy ma mégsem jönnek el, mert a nagymamájához kell menniük. Lefeküdtem az ágyamra, és dühöngtem magamban.

Zerebelyi Evelin, 7. osztály, Miloje Čiplić iskola, Törökbecse

Gondolatok a futóversenyről

Izgulós típus vagyok, ezért kicsit bejvedek a futóverseny gondolatától. Szeretek versenyezni, csak ne venne erőt rajtam előtte ez a nagy izgalom!

Sokat edzek, a diplomaszerezés a célom. Pár héttel a nagy nap előtt mindennap futni szoktam. Az utcabeliekkel minden második nap futóversenyt szervezünk. A nálam idősebbek csak úgy elviharzanak mellettem. Idegesít ez is, de ők idősebbek, tehát gyorsabbak is. Közben ne-

vetgélünk egymáson. Mindenki más stílusban fut. Apa biztató szavai is jó hatással vannak rám. Biztat és jó tanáccsal lát el engem és a tesómat. Szerinte minden reggel egy kanál méz elfogyasztása egészséges, tisztítja a tüdőt, és ezért jobban bírunk szaladni is. A futóverseny előtti héten soha nem marad el a reggeli mézevést. Én ebben hiszek, csakis egészséges lehet a méz. A futóverseny napján többször ellenőriztem az iskolatáskámat, hogy benne van-e a tornafelsze-

relésem. Enélkül el sem mentem volna a suliba! Könnyű tornacipőt húztam, ami segítette a futásom.

Nagyon vártam a futóversenyt. Kíváncsi voltam, milyen eredményt érek el. S elmondhatom, nem csalódtam a teljesítményemben. Mit gondoltok, hanyadik lettem?

Vituska Áron, 5. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér

Kedves Pajtások!

Sok érdekes dolog esik meg velünk nap mint nap, s ezt mással is megoszthatjuk, ha versben vagy prózában örökítjük meg. Van, aki szerelemre lobbán (**Soós Ottó**), vagy számológépen vív csatát, és a nap hőségé avatják (**Bicskei Dániel**), Zerebelyi Evelinnek még a szombatja sem lehet nyugodt, mert váratlanul bejelentett látogatás miatt kell nyakra-főre rendet tennie a szobában... hiába. **Mendrei Andrea** az egeren akar segíteni, és egerharapást szenved. Az már ritkaságszámba megy, hogy valaki Bécsbe is eljut, s a Práter varázsos világát élvezzi, mint ez **Dudás Dániellel** történt. **Laták Szilárdnak** viszont az a legnagyobb élmény, hogy traktorozni tanul, mert segíteni szeretne a családnak.

A fenti írásokat nemcsak azért válogattam a mai Rügyfakadásba, mert különleges élményekről szólnak, az előadás módját is érdemes megfigyelni. Vonatkozik ez a két szabadkai negyedikesre is (**Besnyő Botond és Imamović Inesz**), akik nagyszerűen érzékeltették a reggeli rohanás mozgalmasságát, és olyan befejezést kerekítettek hozzá, hogy arra felkiáltó jellel (!!!) hívom fel a figyelmeteket.

És most sok-sok név következik, mert az elmúlt héten nagyon megtelt a Rügyfakadás postaládája:

Ada: Aleksza Anabella, Apró Réka, Bálint Izabella, Balog Réka, Barna Júlia, Dér Lilla, Farkas Anett, Fekete Edina, Goór Petra, Hanák András, Hégel Csenge, Holló Viktor, Kazinczy Krisztián, Komáromi Gabriella, Koós Roland, Kovács Írisz, Könyves Regina, Maletaski Szilvia, Mészáros Andrea, Miklós Henrik, Narancsik Helén, Narancsik Helga, Papilion Csilla, Rigó Antonella, Sévity Iván, Szabó Ákos, Szabó Zoltán, Szécsényi Edit, Tóth István és Vastag Tímea;

Bácskertes: Buják Judit;

Csantavér: Ali Arsen, Ander Patricia (2 írás), Balázs Andrea, Bócsity Martin, Faragó György, Fejes Anikó, Fejes Balázs, Földi Flórián, Földi Tamás, Góbor Emese, Homolya Csaba, Hubai Dóra, Juhász Tünde, Kelemen Márta, Kovács Nikolett, Kovács Noel, Lassú Csenge, Lőrinc Nikolett, Majoros Georgina, Mezei Martin (3 írás), Nagy Dávid, Nagy Ráhel, Nagy Tamás (3 írás), Oláh Viktória, Pesti Enikő, Pesti Nikolett, Rékli Lejla, Salamon Andor, Szabó Szuzanna, Szeles Emese, Torda Judit, Tölcsér Huanita, Vituska Áron, Vituska Olivér (2 írás), Vituska Sebestyén (2 írás), Vörös Bence, Zsoldos Klaudia és Zsoldos Klaudia-Kollár Katalin;

Óbecse, Petőfi Sándor iskola: Fazekas Sára, Lengyel Anna, Lugoszán Joshua, Palotás Krisztián, Pintér Lúcia és Selymes Virág;

Palics: Korsós Karolina;

Szabadka, Jovan Jovanović Zmaj iskola: Bencun Mia, Domanić Dalibor, Imamović Inesz, Molnár Andor, Varga Róbert;

Szilágyi: Mészáros Noémi;

Zentagunaras: Ali Elhár, Farkas Baráti Tímea (2 írás), Gyetvai Nikolett, Homolya Szabolcs, Solti Kyra és Várhelyi Zsolt.

Örülök, ha egy-egy iskolából diáklapot küldenek a Rügyfakadásnak, mert az iskolaiújság is egy lehetőség arra, hogy a tehetséges tanulók nyilvánosság elé lépjenek. Ezúttal a **bácskertes Diákszem** című újságból válogattam a Rügyfakadás, a Mizujs és a Horog rovatunk részére, s így kilenc szerző írása kerülhet hamarosan a Jó Pajtás oldalaira.

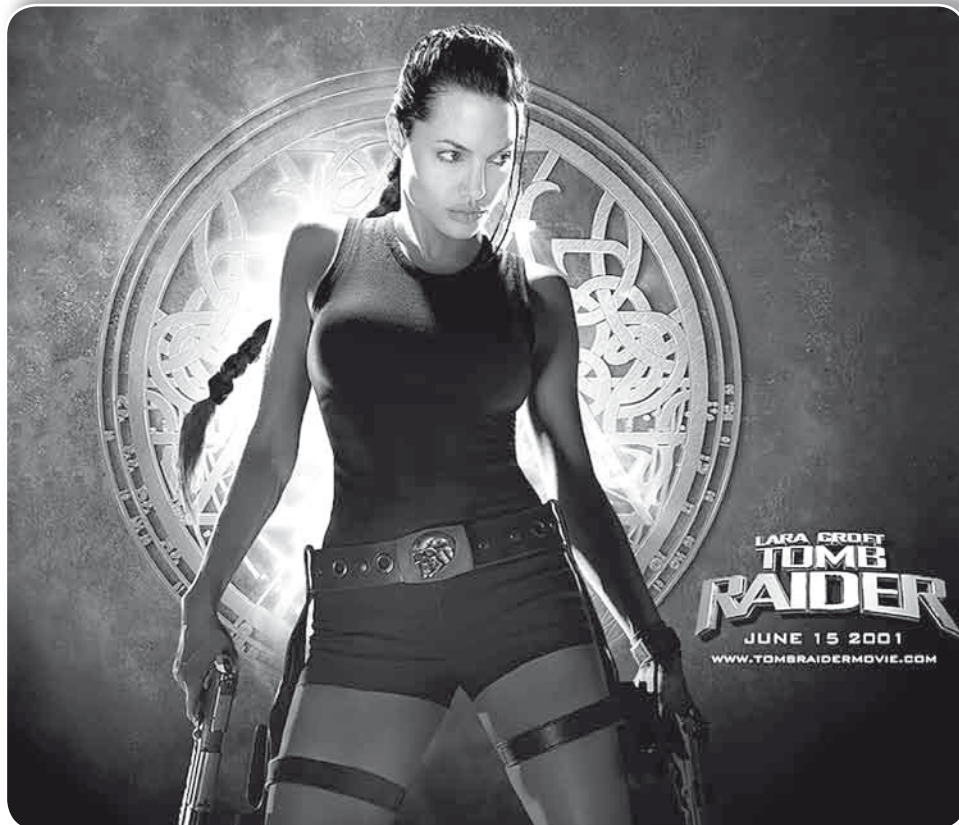
Üdvözléssel:

Tomán Mária

Lara Croft, azaz Angelina Jolie, a Tomb Raider sztárja mesél erről a népszerű műfajról, amely rokonságban áll a képregénnyel...

MENŐ FEJEK

A számítógépes játékok hősei a mozivásznon

– Nem vitás, hogy a műfaj legsikerültebb darabja a Lara Croft: Tomb Raider. Mindkét epizódot láttuk: lelkesedtünk is, bosszankodtunk is – az adaptációk hol sikerülnek, hol nem. Mi erről a véleményed?

– Már a régmúltban Hollywood megteremtette a menő műfajokat: mindenekelőtt a westernt, a bűnügyi sztorikat, a szerelmes történeteket, a kalózkalandokat, a háborús meséket stb. Walt Disney a tökélyig fejlesztette az animációt. Végül a játékhősök is megjelentek a filmvásznon, a számítógépek hősei... A Max Payne-t például a Sin Cityvel állították párhuzamba. Hasonló utakon sokan jártak, sikereket is elértek, de csúnyán be is fuccsoltak. 1993-ban, az első adaptáció nem is aratott különösebb sikert, de a Mortal Kombat már „vérbeli” akciófilm volt, akárcsak a Lara Croft...

– A számítógépes játékok alapján gyártott filmek „forradalma” nem éppen dicsőséges hadjárat.

– Valami átok ül ezen a műfajon. Ezt az átkot sikerült megtörni a Lara Crofttal, divatba hoztuk a műfajt... Azt mondták akkor, hogy én dobtam meg a nézőszámot. A kaptár három epizódja, Milla Jovovichnak köszönhetően is elég szépen jövedelmezett, de ezek is csupán látványfilmek. Az említett „forradalom” elmaradt, a Hitman sem hozta el a várva várt dicsőséget. A néző azonban újra és újra reménykedve beül a moziba, várja, hogy az életre kelő számítógépes alakok talán végre adnak valami pluszt. A képregény hódít... a számítógépes adaptáció lassan csatát veszít...

– Mi ennek az oka?

– A rajzos történeteknek feszes dramaturgiája van. A rendezőnek nincs más dolga,

Számítógépes játékok alapján gyártott mozifilmek

- 1993 – Super Mario Bros.
- 1995 – Mortal Kombat, 1
- 2001 – Lara Croft: Tomb Raider
- 2001 – Mortal Kombat, 2
- 2002 – A kaptár, 1
- 2003 – A kaptár, 2
- 2003 – Holtak szigete
- 2005 – Doom
- 2005 – Egyedül a sötétben
- 2005 – Blooddrayne
- 2006 – Silent Hill – A halott város
- 2006 – DOA: Élve vagy halva
- 2007 – Hitman – A bergyilkos
- 2007 – A kaptár, 3
- 2008 – Max Payne
- 2009 – Max Payne, 2 – The Fall

mint színészt találni a karakterekhez. A számítógépes játékokban nincs cselekmény. A játék egy végtelen folyam, ami egészen apró, ismétlődő epizódokból, küldetésekből épül fel. A hangulatot a környezet és a muzsika adja. A film során azonban nincs alkalma a nézőnek a főhős bőrébe bújva negyed órát sétálgatni egy leomlott épületben vagy egy kórház alagsorában. Itt hiába vágyunk valami értelmes dologra. Nagy durranások, bunyók, hajszák... De egyszer majd valaki rájön a titok nyitjára, és elkészít egy eredeti játékadaptációt, amit a képregény-filmekkel egy lapon lehet talán majd említeni...

– Lesz-e újabb Lara Croft-epizód?

– Nem hinném. Ezek a kalandok költségesek... De az ördög tudja... Az Alien-sorozatot is folytatják, A Bourne-rejtélyt is... James Bond pedig halhatatlan...

B. Z.

Hihetetlen történet

Megy az öreg paraszt a szekérrel, egyszer csak megszólal a ló:

– De nagyon meleg van!

Az öreg ijedtében majd leesik a szekérről. Leszáll, odamegy a lóhoz, megnézi magának, majd így szól:

– Én még sohasem láttam beszélő lovat.
– Én sem – mondja egyetértően a szekér.

Vadászkaland

Kovács hazaér a vadászból, és büszkén az asztalra tesz egy hatalmas vadnyulat.

– Micsoda szerencséd volt! – álmélkodik a felesége.

– Meghiszem azt! – feleli Kovács. – Hát még ha láttad volna azt az óriási szarvast, amire céloztam!

Szórazokozott professzor

A professzor odafordul egy társaságban a szomszédjához:

– Ki az a csúnya nő ott a sarokban?
– Hogyan? – szól csodálkozva a szomszéd.
– Nem ismeri? Hiszen az az ön anyósa.
– Na, nézze csak – üt a homlokára a professzor –, tudtam, hogy valahonnan ismerem...

Egy-egy

– Láttad a legutóbbi meccsünket? – kérdezi a focista a barátját.

– Sajnos nem. Hogy ment a játék?
– Remekül! Lőttem két gólt!
– És mi lett a végeredmény?
– Egy-egy!

Anyaszomorító

Pistike a hazafelé vezető úton kitarótán könyörög az anyjának egy pöttyös labdáért. A mamának nincs kedve megvenni, de megígéri a gyerekeknek, hogy ha hazaérnek, azt játszanak, amit akar. Otthon a srác azt kéri, játsszanak papás-mamást. Az anyja beleegyezik. Erre Pistike veszi az apja kalapját, és így szól:

– Öltözz, asszony! Megyünk és veszünk a gyerekeknek egy pöttyös labdát.

Titokzatos kincs

Ali megy a sivatagban. Egyszer csak megszólal egy hang:

– Ali, áss, és kincset találsz!

Ali ás, de kincs sehol. Megy tovább. A hang megint megszólal:

– Ali, áss, és kincset találsz!

Ali megint nekiáll ásni, de kincset ezúttal sem lel. Megy tovább, mígnem a hang ismét megszólal:

– Ali, áss, és kincset találsz!

Ali megint ás, és ezúttal valóban kincset lel. Megszólal a hang!

– Jééé!

Színházi

Folyik a Rómeó és Júlia próbája.

– Ó, Rómeó, mért vagy te Rómeó? – hangzik el az ismert kérdés.

– Azért, hogy megöljelek – jön a meglepő válasz.

A rendező kifakad:

– Tizenkét évig játszott horrorfilmekben, a Rómeó és Júliát tizenhárom éve próbálom vele megtanítani, de még mindig nem jegyezte meg a szerepét.

Dívány

– Ne üljetek arra a díványra, mert tele van bolhával! – figyelmezteti a vendégeket a házigazda.

– Akkor miért nem dobod ki? – kérdezi a vendég.

– Már háromszor kidobtam, de ezek a huncut jószágok folyton visszahozzák...

Kapaszkodó

Az öreg néni felszáll a tömött buszra. Nem éri el a kapaszkodót, ezért belekapaszkodik a mellette álló férfi szakállába.

– Kérem, engedje el a szakállamat! – kiált fel fájdalmasan a férfi.

– Miért, fiatalember? Leszáll?

Szakadék

Ül a nyuszika a szakadék szélén, néz lefelé, és azt mondogatja:

– Boci, boci, boci...

Arra jön a medve, és megkérdezi:

– Mit hajtogatsz itt, te nyuszi?

– Boci, boci...

– Hol? – néz fel a medve.

– Boci...

– De hol? – a medve lehajol és lezuhan.

Erre a nyuszi:

– Maci, maci, maci...

Megvan benne

Matekórán hangzik el a következő kérdés:

– Hányszor van meg az öt a négyben?

– Egyszer, ha nagyon megszorítjuk – válaszol egy hang az utolsó padból.

– Gondolod, hogy ezzel a produkcióval nyerhetünk az intézeti Ki mit tudon?

– Kezdő golfozóknak ezt a lyukat ajánlanám

Bogaras buli

A tücsök házibulit szervez. Meghívja rá az összes barátját. Meg is érkezik mindenki, csak a százlábú nem.

A buli végén lihegve beállít, és mérgesen mondja:

– Ki volt az a nagyokos, aki kiírta az ajtóra, hogy lábat törölni kötelező?

Takarítás

– Jean, porolja le a könyvespolcokat!
– Igen, uram.

Jean felmászik a zongorára, hogy elérje a felső polcokat. Az úr rászól:

– Jean, tegyen újságot a lába alá!
– Köszönöm, uram, így is elérem.

Focimeccsen

A csatár sorozatban hagyja ki a helyzeteket. Amikor már huszadszor lő az üres kapu fölé két lépés távolságból, szomorúan fordul a játékosársához:

– Úgy látszik, ma nincs szerencsém.
– Dehogy nincs, ez a mi kapunk!

A híres horgász

Bandit faggatja a barátja:

– Mondd, Bandi, tegnap tényleg horgászni voltál?

– Igen.
– És mit fogtál?
– Sajnos semmit.

– Akkor elhiszem, hogy valóban horgászni voltál.

Megvan az oka

A sivatagban találkozik két homokszem.

– Te miért viselsz atlétatrikót? – kérdezi az egyik.

– Mert én futóhomok vagyok.

Beszélő macska

– Nem látom a papagájt a kalitkában, Pisti. Nem tudod, hova lett? – kérdezi az anya a fiát.

– Azt nem tudom, anyu – válaszol a gyerek.
– De a macskánk az előbb beszélni kezdett...

A vágány mellett

Két szőke nő áll a pályaudvaron az egyik vonat mellett.

– Eljutok ezzel a vonattal Bostonba? – kérdezi a forgalmistától az egyik.

– Nem – válaszol a forgalmista.
– És én? – kérdezi a másik szőke.

Repülőben

A repülőgépen a stewardess rágógumit oszt szét az utasok között, mondván, hogy az megvédi őket a fülzúgástól. Az út végén egy öreg néni odaszól neki:

– Kedveském! Kipiszkálná nekem ezt a vakot a fülemből?

Matek

– Apu, hogy lehet megtalálni a közös nevezőt?

– Még nem találták meg? Pedig már akkor is keresték, amikor én jártam iskolába.

Bizalmas kérdés

A fiatal tolvaj néhány nappal az esküvője előtt beállít jövődöbeli apósához, a vén betörőhöz:

– Szeretnék tőled kérdezni valamit, papa.
– Éspedig?

– A menyasszonyi ruhát te lopod vagy én lopjam?

Zajos tárgyalás

– A következő személyt, aki bekiabálással megszakitja a tárgyalást, hazaküldöm! – mondja ingerülten a bíró a felbolydult méhkasra emlékeztető tárgyalóteremben.

Az előzetes letartóztatásban ülő vádlott felkiált:

– Hurrá!

Sürgős neki

Egy fecskecsapat vonul végig az égen. Megelőzi őket egy sugárhajtású repülőgép.

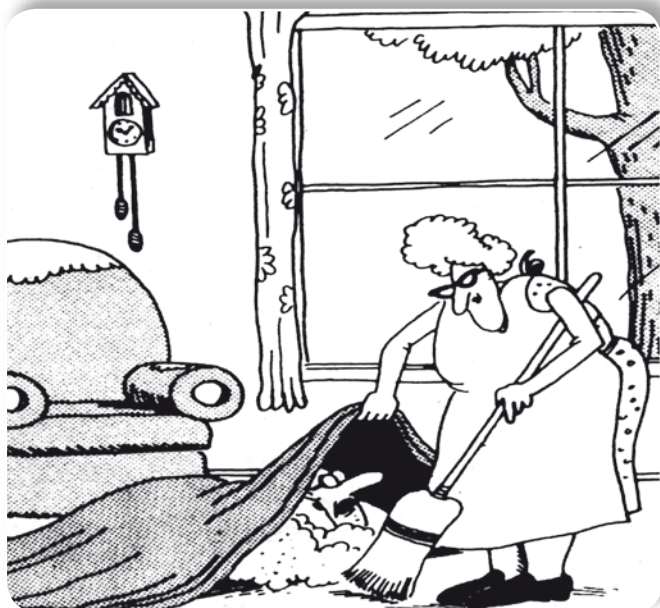
– Hogy ennek milyen sürgős! – mondja az egyik fecske.

– Na hallod, hiszen ég a farka! – mondja a másik.

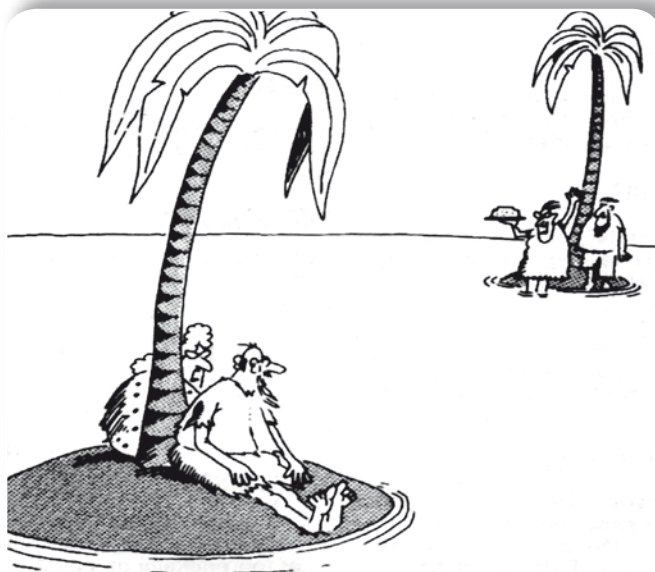
Zsebkendő

Az agresszív kismalac iszonyúan náthás, és folyamatosan szipog. Odamegy hozzá a nyuszika, és megkérdi:

– Kismalac, nincs zsebkendő?
– Van, de nem adok!

– Szóval ide bújtál a takarítás elől!

– Ajaj! Tudtam, hogy Kovácsné nem nyugszik, amíg meg nem kóstoljuk a süteményét!

MÓRICZ Zsigmond

Légy jó mindhalálig

(Részlet)

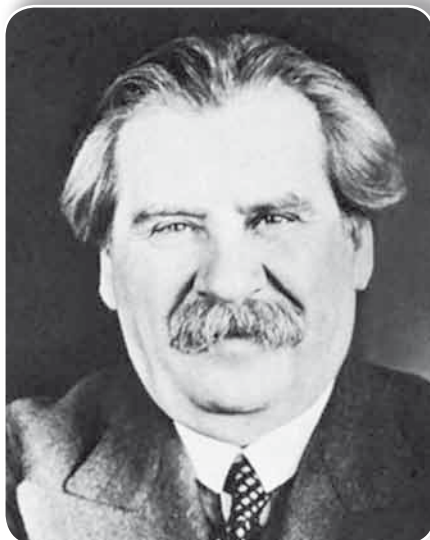
Első fejezet,

amelyben egy kisdíák elveszíti a kalapját, s emiatt késő télig hajadonfővel jár szegényke esőben, hóban, míg csak a közömbös világ is észre nem veszi a rendellenes állapotot

A kollégium nagy, komor négyszögű épület. Voltaképpen csak az első része komor, a Nagytemplom felőli ősi épület; a hátulsó három szakasz, amely úgy van építve, hogy az egész egy négyszögű udvart zár be, inkább sivár. De a kisdíáknak elől-hátul mindenfelől rendkívül imponál, s még bent a coetusban is állandóan valami templomi félelmet érez, amint behallatszik, hogy kopognak a kemény cipősarkak a sivatag folyosókon, s hogy zúg be a százezernyi veréb csiripelése az udvaron álló ménkö magas jegyenekacók lombja közül.

A kisdíák e percben a szoba közepén álló nagy asztal legutolsó, legbelső fiókját kihúzáva, abban kotorász. Ennek a fióknak az első oldala zöldre van festve, mint maga az asztal. De az asztal felső lapja már erősen meg van kopva, a fiók azonban még mindig friss zöld, s ez igen tetszik a kisdíáknak, csak azt sajnálja, hogy a fiók régi birtokosai a kulccsal már ezt is összeviszsa karmolázták.

A fiókba szép rendetlenséggel volt belegyömöszölve egy rakás iskolai könyv és füzet. A kisdíák a Békési latin nyelvtanért nyúlt bele, mert mennie kell a fűvészkertbe latint tanulni, éspedig a gerundiumok s gerundivumok titkos fejezetét, azonban sietve odapillant a másik, kicsit nagyobb diákra, aki osztálytársa, s Böszörményinek híják, s szintén ott van a coetusban, a szobafőnök legszigorúbb tilalma dacára végigheverve az ágyán. Böszörményi, úgy látszik, a mennyezeten piszmogó pókot figyeli, s jobb lábát egyenletesen lógatja le az ágyról, szóval a kisdíák lopva néhány percet mer szentelni kincsei zsupori szemléletének. Volt ott a fiókban tudniillik egy Csokonai Vitéz Mihályról szóló könyv, amelyet harminc krajcárért vett az antikváriusnál, akinek a kirakatában töltötte az egész múlt évet ez a könyv, s ő akkor még nem lévén bentlakós, ahányszor iskolába jött, mindig odapillantott a kirakatba, hogy megvan-e még ez a könyv. Ez ugyan kissé túlzás, hogy az egész múlt évben, mert csak úgy májusban fedezte fel, vagyis az év végén már, de hisz ez nem csoda, mert még eleinte olyan kis ügyetlen fiú volt ő, hogy még gyerekszámba is alig ment. De

az első gimnázium végén már meglehetősen megemberesedett, s akkor már észrevette az antikvárium kirakatát s benne a Csokonait.

De csak a nyáron jutott odahaza a vakációban odáig, hogy arra gondolt, hogy meg kellett volna venni.

No erre a gondolatra aztán el volt rontva a nyara, mindennap eszébe jutott a könyv, hogy vajon ott van-e még a kirakatban, vagy már megvette valaki. Még az úton is eszébe jutott, mikor jött Debrecen felé a vonaton, s kinézett az alföldi sík mezőkre, hogy vajon, istenem, megvan-e még a Csokonai.

Még be sem iratkozott, csak éppen hogy elhelyezkedett a kollégium második emeletén a 19. számú coetusban, ahol a legutolsó ágyat kapta, azt, amelyik külön áll az ajtó mellett, mert hét ágy lévén a szobában, három-három egymással szemben volt a főfalon, a hetedik pedig keresztbe az ajtó kisebbik falán; szóval azt az ágyat, amelyet minden diák megvetett, ő azonban ennek az ágyaknak különösen s rendkívül örült, mert úgy tűnt föl neki, hogy ez az ágy olyan, mint egy önálló vár, nagyon szerette, hogy nincs a többiek közé bedugva, hanem neki magának egészen külön fészke van. Szóval az első délután már leszaladt Harmathy boltja elé, benézett a kirakatba, hát, uramfia, ott volt a Csokonai! Szép rózsaszínű fedele egy kicsit megfakult a délutáni naptól, és sok por telepedett rá, de a fő, hogy megvolt, s ott volt.

Szerette volna megvenni, de nem merte, még nem érezte magát elég erősnek hozzá, hogy a szüleitől kapott pénzén ilyen fölösleges valamibe ölje bele.

Kedves Olvasó Tanulók!

1920-ban látott napvilágot **Mórícz Zsigmond** (1879–1942) **Légy jó mindhalálig** című regénye; a debreceni református kollégiumról szóló „iskolaregények” egyik legismertebbje. (Horváth Futó Hargita irodalomtörténész nagytanulmányt írt azokról a magyar regényekről, amelyeknek terét az iskola, többek között a debreceni kollégium képezi; az idén jelent meg Iskola-narratívák címmel Újvidéken.)

Mórícz regénye házi olvasmány iskoláinkban. Tudom, hogy már nem a legkedveltebb, hiszen Harry Potter mozgalmas-izgalmas világához képest Nyilas Misi története (csalódásairól a felnőttvilágban, a barátságban és a szerelemben) kissé idejétmúltnak tűnhet. Szerintem el kell olvasni a Harry Potter-könyveket is, de – ahogy majd gyűjtitek az olvasásról szóló ismereteket – a Mórícz-regénnyel kapcsolatos véleményetek is átalakul. Ugyanis, nem biztos, hogy mindig értékes és a jó az, ami népszerű, felkapott, s jó a reklámja.

A regényrészlet mellett rovatunkban találjátok még Csokonai Vitéz Mihály (1773–1805) ismert szerelmi költeményét, a Lilla-szerelme (Vajda Júlia íránti szerelme) végét jelző ódáját, A Reményhez címűt. Csokonai is a református kollégium diákja (majd diáktanárja) volt – „sikeresen” ki is csapták, mint ahogy az megtörtént legnagyobb költőink közül többekkel (pl. Kosztolányi Dezső, József Attila).

Kétszázötven éve született Kazinczy Ferenc, a magyar irodalom alapítója („atyja”), nyelvünk megújítója. A 18. századi „hosszú hallgatás” után ugyanis a magyar irodalmat újra kellett alapítani, a nyelvet pedig az európai nyelvekhez mérten fejleszteni. Mind az irodalomszervezés, mind a nyelvújítás élén a „széphalmi Mester” állt a 18–19. század fordulóján. A rovatunkban közölt két epigrammája híres kötetéből, a Tövis és virágokból (1811) származik; kiméletlenül leszámol benne a dilettáns írókkal. Persze nem tetteles leszámolásra gondol, amikor a dilettantizmus „agyonveréséről”, tüzzel-vassal való irtásáról beszél. Erős, botrányos vitasorozatot, pl. a Mondolat című gúnyírat és válaszának, a Felelet a Mondolatra létrejöttét váltotta ki versgyűjteményével.

Olvassatok, értelmezzetek, gondolkodjatok!

Bence Erika

Hanem minduntalan leszaladt egy pillanatra a kirakat elé, s megnézte, megvan-e még.

Egy reggel borzasztó rémülete volt. A segédet a kirakat előtt látta, éppen akkor nyitotta ki kulccsal a nagy üvegablakot, s ő messziről s remegve leste, hogy nem a Csokonait akarja-e kivenni.

Nem vett ki semmit, hanem elkezdte az összes könyveket összeszedni, magas oszlopba rakta, s behordta őket a kirakattól.

Nem várhatta végig, mit csinál, mert máris csengettek az első órához, ment hát az iskolába, de a tízpercben lélekszakadva rohant ki a kapun az antikváriushoz. Akkor má teljesen üres volt a kirakat, s tollseprűvel kényelmesen sepergette a segéd a sok piszkot.

Ő csak éppen odapillantott, azzal megfordult, s ugyanolyan gyorsan vágtatott vissza a kollégium udvarára.

Egész délelőtt nem bírt figyelni, folyton azon járt az esze, hogy mi történik azokkal a könyvekkel, amiket a segéd behurcolt. Talán jött egy gazdag ember, meglátta a kirakatot, s azt mondta: ezt mind megveszem.

Elszorult a szíve, mintha meghalt volna egy testvére vagy valaki, akit nagyon szeretett, s csak néhány nap múlva mert a kirakat felé menni. Álmélkodva látta, hogy tele van könyvekkel a kirakat, és pedig olyanokkal, amelyeket ő még sohasem látott. Később, éjjel, álmatlankodva kisütötte, hogy azok a könyvek nyakán maradtak a kis öreg Harmathynak, aki fűszerkereskedő és antikvárius volt (mióta megvette a Városi Nyomda ócska szemeteit), s azóta olyan mérgesen is szokott a boltja ajtajában ácsorogni, s most újakat rakott ki, hogy hátha ezek inkább megtetszenének a jövő-menőknek. De rossz

Kazinczy Ferenc

A nagy titok

*Jó s jól! Ebben áll a nagy titok. Ezt ha nem érted,
Szánts és vess; s hagyjad másnak az dőldozatot.*

Epigrammái morál

*„Bántani mást vadság...” – S más a lélektelen író?
zt hozzád s hozzám nem köti semmi kötél.*

*Csípd, döfd, rugd, valahol kapod a gaz latrot! Az illyet
Ütni, csigázni, s agyon-verni (nevetve) szabad.*

helyen volt a bolt, arra nem szokott senki sem menni, csak cselédlányok, kannával a karjukon, meg egyik tanár, aki arrafelé ment haza.

Hanem azért október közepére odáig érett lelkében az elszánt vágy, hogy lángvörös arccal egyszer mégis bemerészkedett a boltba, s a rábámuló segédnek azt mondta, hogy: „Kérem szépen, a kirakattól láttam egy könyvet, Csokonait, ha még megvolna, tessék szíves lenni megnézni.”

A segéd megkereste, s meg is találta: Harminc krajcárt kért érte, s ő ezen nagyon elbámult, mert el volt készülve a legroszszabrra, egy egész forintra is. Annál több pénzre tudniillik nem volt.

Úgy futott el a könyvvel, mint a kiskutya, ha jó falatot vetnek neki. A csontot ott rágja az asztal alatt, de ha valami igen jót kap, akkor elfut, mert attól fél, hogy észereveszik a tévedést, s visszakéri a gazda...

Hát az a könyv nem azt volt, aminek ő gondolta, nem a Csokonai versei voltak benne, hanem valami fecsegés az életéről.

Az első oldalon, ahogy olvasni kezdte, mindjárt olyat olvasott, amiből egy szót sem értett: „A physiológia által már igazsággá emelet ama sejtésnek, miszerint a léleknek minéműségei s ereje éppúgy általmehetnek a származással együtt a gyermekekbe, mint a testéi, a szellemi öröklésnek érdekes példája Csokonai Vitéz Mihály.”

Ezt sokszor kezdte, próbálta olvasni, de nem értette.

Így vette aztán az egész könyvvel, úgy-hogy lassacskán nem is tartotta sürgősnek az elolvasását, de azért nagyon boldog volt, hogy megvette s hogy megvan, sokszor megnézte a címlapját, amelyre fent, a felső jobb sarkán ráírta erélyesen a nevét, hogy „Nyilas Mihály 1892”.

Coetus – a diákok lakószobája a kollégiumban; ejtsd cötus, debreceniesen: cétus
1892-ben vezették be a koronát (=100 fillér), de 1900-ig még forgalomban maradt a korábbi ezüstpénz, a népiesen pengőnek is mondott forint (=100 krajcár); 1 forint 2 koronát ért.

Csokonai Vitéz Mihály

A reményhez

Földiekkel játszó
Égi tűnemény,
Istenségnek látszó
Csalfa, vak Remény!
Kit teremt magának
A boldogtalan,
S mint védangyalának,
Bókol úntalan.
Sima századdal mit kecsegtetsz?
Mért nevensz felém?
Kétes kedvet mért csepegtetsz
Még most is belém?
Csak maradj magadnak!
Biztatóm valál;

Hittem szép szavadnak:
Mégis megcsalál.
Kertem nárcisokkal
Végig ültetéd;
Csörgő patakokkal
Fáim éltetéd;
Rám ezer virággal
Szórtad a tavaszt
S égi boldogsággal
Fűszerezted azt.
Gondolatim minden reggel,
Mint a fürge méh,
Repkedtek a friss meleggel

Rózsáim felé.
Egy híjját esmértem
Örömmnek még:
Lilla szívét kértem;
S megadád az ég.

Jaj, de friss rózsáim
Elhervadtanak;
Forrásim, zöld fáim
Kiszáradtanak;
Tavaszom, vígságom
Téli búra vált;
Régi jó világom
Méltatlanra szállt.
Óh! csak Lillát hagyta volna
Csak magát nekem:
Most panaszra nem hajolna
Gyászos éneke.
Karja közt a búkat
Elfelejténém,

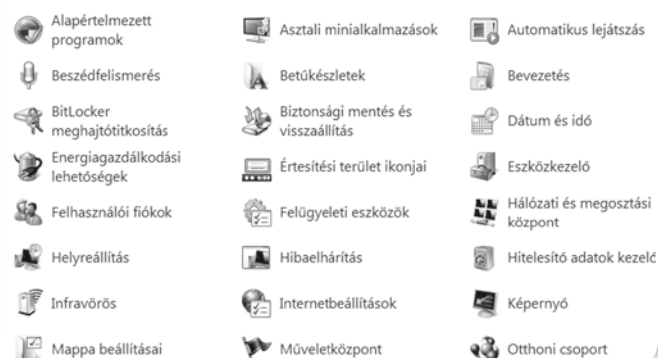
S a gyöngykoszorúkat
Nem irigyleném.

Hagyj el, óh Reménység!
Hagyj el engemet;
Mert ez a keménység
Úgyis eltemet.
Érzem: e kétségbe
Volt erőm elhagy,
Fáradt lelkem égbe,
Testem földbe vágy.
Nékem már a rét hímetlen,
A mező kisült,
A zengő liget kietlen,
A nap éjre dült.
Bájosló lágy trillák!
Tarka képzetek!
Kedv! Remények! Lillák!
Isten véletek!

Így készült a magyar Windows 7 (1.)

A számítógép beállításainak megadása

Aminap, világszerte egyszerre, áruba bocsátották a rég beharangozott új operációs rendszert. Csendben, a Windows 7 fejlesztésével párhuzamosan folyt a rendszer honosítása is. A magyar nyelvi csomag már megjelent, s minden adott ahhoz, hogy október végére a boltokba már a honosított kiadások kerüljenek.

HomeGroup, Jumplist és Mobility Center. Csupa olyan elnevezés, amelyekkel a Windows 7 béta- és RC-változatok tesztelői már találkozhattak, s amelyekkel a megjelenést követően a hazai vásárlók nagy valószínűséggel nem fognak. A Windowsok nagy történetkönyvében ugyanis a hetes történelmet ír: első Microsoft operációs rendszerként már a megjelenés pillanatában nagy bizonyossággal elérhető lesz a magyar változata is. Minden adott hozzá, hiszen a Microsoft programmenedzserének elmondása alapján az amerikai RTM-mel egy időben elkészült a magyar verzió is, a nyelvi csomag pedig már augusztus végén megjelent a Windows Update oldalán. Így jó esély van arra, hogy mire e sorokat olvasátok, a boltok polcain megjelenhessenek a magyar Windows 7 operációs rendszerek.

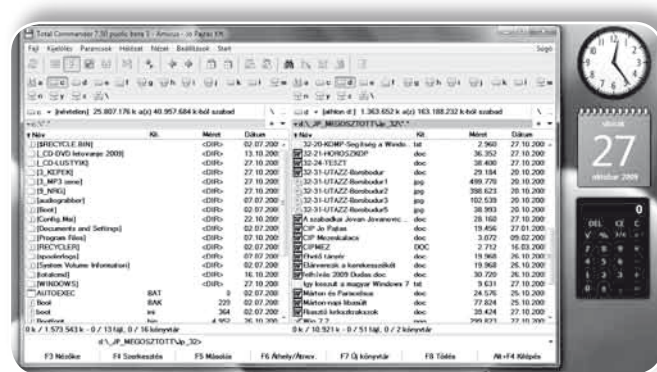
Korábban ez másként volt, hiszen a Vista esetében például a honosított kiadásokra nagyjából egy hónapot kellett várni, míg technikai okok miatt a külön letölthető nyelvi csomag háromnegyed évet késett. Előbbi még kibővíthető volt, de a külföldről beszerzett Vista Ultimate felhasználóinak a magyar csomag kálváriája nem kevés fejtörést okozott. Aránytalanul sokat kellett várniuk arra, hogy honosíthassák szoftverüket. Jó hír viszont, hogy most hasonló gikszer nem fordulhat elő, mivel a magyar pakk már elkészült.

Ez kitűzött cél volt a Windows 7 fejlesztése során. A munkával megbízott, magyar szoftverhonosításra szakosodott fordítóiroda szinte folyamatosan kapcsolatban volt a redmondi központtal, egy belső fejlesztésű programmal lefordítva a kiadott karakterláncok listáját, hogy abból utána a Microsoft főhadiszállásán a cég szakemberei összeállíthassák a honosított kiadást.

A folyamatos munka eredményeként több magyar nyelvi csomag és honosított build is készült a Windows 7 különböző változataihoz, amelyekből sok ki is szivárgott (az RC-től kezdve, a 7127, a 7137, a 7229, a 7264, és a végleges RTM 7600-os buildje). Mindez jól jelzi, hogy a háttérben milyen szorgos munka folyt, hiszen csak a béta megjelenése előtt már javában készültek. Ezt egy folyamatos finomítási folyamatnak kell elképzelnünk, amely során a készítőik biztosították, hogy a Windows 7 megjelenésének időpontjáig a különböző honosított verziók minden szükséges ellenőrzésen és tesztelésen végigmenve készen legyenek, kizárva a lehető legtöbb globalizációs, lokalizációs és honosíthatósági hibát.

A tesztelés ráadásul nem teljesen a háttérben folyt. A Windows 7 év elején megjelenő nyilvános béta-verziója például csak angol, német, japán, arab és hindi nyelven jelent meg. Nem véletlenül. A kiadott lokalizációknál ugyanis a Microsoft már tesztelte az operációs rendszerét. A japán nyelvel azt figyelték, hogy miként birkózik meg a bonyolult írásrendszerrel, a németnél a hosszú szavakkal és kifejezésekkel, az arabnál a jobbról balra haladó írás használatát tesztelték, míg a hindi nyelvénél a nemrég bevezetett karakterkészletet figyelték (a Windows 95 és 98 például még nem támogatta a hindi lokalizációt). Magyarán a Windows 7 érintett nyelvű bétáinak a letöltői tudtukon kívül a honosítási technológia tesztelőivé is váltak, s a Microsoft tájékoztatása szerint sok hibát ki is szűrtak. Ez meglehetősen hasznos volt, hiszen beszédes, hogy az RC-kiadás nyilvános tesztelésénél már az arab és a hindi nyelvek kikerültek a listából, hogy a helyére más megfontolásból a spanyol és a francia nyelvet rakják be a készítőik.

HOROSZKÓP

KOS

Egy telefonhívást vársz, ami szinte felőrli az idegeidet. Próbálj inkább egy kicsit lazítani, hiszen ez a hét a nagy esélyek és változások ideje. Ha bele akarsz vágni valami új dologba, azt most tedd meg. Meglehet, hogy később nem lesz hozzá elég bátorságod. Ne feledd, aki mer, az nyer.

BIKA

Számodra jól kezdődik ez a hét, ugyanis nyugalom, békét, harmóniát ígérnek a csillagok. Nem fogsz sokat fáradozni, de a mindennapi feladataidat mégis tisztességgel elvégzed. Jelszavad most leginkább az, hogy nem kell mindenben az elsőnek lenni.

IKREK

Néha szeretnél valami egészen másnak mutatkozni, mint amilyen valójában vagy. Irigyeled mások viselkedését, és megpróbálsz utánozni őket. Elsősorban az anyagi értékek ejtenek rabul. Ez az ábránd szép, de ne rendelj alá semmit e röpke vágyalomnak. Ha esetleg kockára kéne tenned érzelmi szabadságodat a cél érdekében, nem érné meg.

RÁK

Nem szépítem a dolgokat, volt és lesz is jobb heted a mostaninál. A bolygók többsége ugyanis kedvezőtlen, ami feszültté, nyugtalaná teheti a rákokat. Az osztálytársaid most inkább csak bosszantanak. Legyél kicsit türelmesebb a családdal, sokat ér egy átbeszélgetett éjszaka vagy egy kedves mosoly.

OROSZLÁN

Ne gurulj méregbe azonnal, ha a különböző technikai berendezések nem engedelmessé válnak akaratomnak, ha nem indulnak be azonnal, vagy egészen egyszerűen elromlanak. Tedd félre ilyenkor őket, és próbálj meg nélkülük is boldogulni, már amennyire ez lehetséges. Saját igazad folytonos hangoztatásával semmit sem érhetsz el. Csak fontos ügyek érdekében harcolj!

SZŰZ

Gondosan felméred a kedvező alkalmakat, amelyek mostanában kínálóznak, de nem sietsz azonnal kiaknázni őket. Úgy érzed, ráérsz, fontosabb a rendszerezés és az értékelés. Ez persze elég bölcs álláspont, de közben számolj azzal is, hogy nagyon valószínű, hogy lekésel egy-két jó lehetőségről, ha túl sokáig fontolgatod a lépéseidet.

MÉRLEG

Kicsit nyugtalan, feszült lehet ez a hét. A környezetednek bizonyára eléggé szokatlan, hogy ingerültebb és türelmetlenebb vagy most, ami elég távol áll békés lényedről. Vigyázz, hogy ne keveredj vitába. Most könnyebben megeshet, hogy egy-egy félreértett szón úgymond felkapod a vizet, persze ezt utólag megbánhatod.

SKORPIÓ

Bizony nincs minden rendben körülötted, és ha nem vagy elég óvatos, könnyen elmérgesedhet a helyzet. A következő hónapban egy baráti kapcsolat szoros érzelmi kötődésé alakulhat.

NYILAS

Ez a néhány nap a félmegoldások, a félig sikerült vállalkozások időszaka. Hiába érzed magad rámenősnak, ami nem akar elintéződni simán, az akkor is lassan és döcögösen halad előre, ha erőfeszítéseket teszel. Ne idegeskedj! Ha nyugodtabban nézed a dolgokat, az egész sokkal biztatóbbnak fog tűnni. Általában nagyon hasznos lenne, ha mindenben a pozitív megerősítés lehetőségeit keresnéd, így az összeütközéseket is eredményesen elkerülhetnéd.

BAK

Nagy csapásnak érzed azt, ha valamiben esetleg elutasítanak, és így nem sikerül elfoglalnod azt a helyet, amelyet már szinte a magadénak éreztél. Nem kell siránkoznod emiatt, inkább gondolj arra, hogy az elutasítás nem feltétlenül negatív hatású. Felfüggesztheted magányod elmélkedéseidet, fordulj ismét a barátok felé.

VÍZÖNTŐ

Többféle váratlan mozzanat is felmerülhet életedben és kapcsolataidban. Ezekről egyáltalán nem kell tartanod, ha elég gyors és ügyes vagy, mindent saját hasznodra fordíthatsz. Kellemetlenség csak akkor érhet, ha lassabb vagy a kelleténél, vagy ha hosszan csodálkozol valamin ahelyett, hogy azonnal cselekednél.

HALAK

Gondolataid változatlan elevenséggel száguldoznak, fizikailag azonban nem mindig vagy képes követni ezeket a villódzásokat. Fantasztikus terveket szövögetsz, de a megvalósításra már nem mindig marad elég időd vagy energiád. Ebben a fantáziáló hangulatban szívesen adod át magad olyan befolyásának, akik rámenősek. Pedig így mindenképpen sérülsz, ha másként nem, lelkiileg.

Mossunk kezet

A láb és a kéz leöblítése, mint azt az Evangéliumokból is tudhatjuk, a vendégnek kijáró tiszteletadás jele volt a Közel-Keleten. Pilátus legendás kézmosása viszont nem rituálissal, higiénével vagy a vendégarbársággal függött össze: jelképes tisztítószertartásként fogjuk fel.

A zsidó vallás és az iszlám mind a rituális, mind a „hétköznapi” kézmosás előírásait ismeri, de a művelet a görög-római áldozati szertartásnak is része volt.

A kézmosás köteleme nemcsak a vallási elírásokban, hanem a korai időktől kezdve az orvosi munkákban is felbukkan. Sajátos módon ezek a művek eleinte nem az orvos, hanem a beteg számára írták elő a kéz leöblítését: egy 12. századi egészségügyi tanácsadó például reggel, ébredés után javallja – élénkítőül.

Az étkezéssel összekapcsolt higiénés célú kéz- (eleinte inkább ujj-) mosás csak a 12–13. században terjedt el, előbb a fejedelmi udvarokban, később a polgárság körében is. Magyarországon a

16–17. században már minden jómódú családnál megtalálható volt a többnyire önből készült mosdótál, sőt a szappan és a szivacs is, de víz híján olykor kendőt is használtak a kéz megtisztítására, mint arra „keszenő” (kéz-kenő) szavunk is utal.

A török befolyási övezetekben, hála a keleti fürdőkultúrának, e korban jóval többet fürödtek, tisztálkodtak, mint a fejlett Nyugaton.

A kéz fertőtlenítésének orvosi jelentőségét azonban csak a 19. század közepén ismerte fel a tudomány, elsősorban Semmelweis Ignácnak és Lord Listernek köszönhetően. A fertőzéstől való általános félelem és a rendszeres kézmosás szokása a bakterológia és a higiéné fejlődésének eredményeképp pedig csak a 19. század végén terjedt el Európában.

Méregdrága légyhajtó

A rómaiak használtak először zsebkendőt, mégpedig négyfelét. Egyikkel a verítéket itatták fel homlokukról, másikkal a szájukat törölték, a színházban pedig díszes rongyocskát lobogtattak tetszésük jeléül. Az orrukat vászondarabba fűjták, amelyet azonban nyilvánosság előtt nem illett használni, mert azt jelentette, hogy az illető beteg. Aki pedig beteg, maradjon otthon.

A 13. századi olasz városállamokban a fazolettonak nevezett textildarab a zsírtól és izzadságtól összemaszatolt arc törlésére szolgált. Szép Fülöp király udvarában a kellemetlenkedő legyeket hessegették el vele. A 16. században a királynők, nemes hölgyek portréikon szinte valamennyien keszenőt szorongattak. Jobban mondván kisebb vagyont érő, arannyal kivarrt műremeket, amelyet a szívük választottja előtt sűrűn elejtettek. A drága holmik a kacérkodás kellékei voltak, no de orrot törölni bele?! Arra megfelelt a kezük, később pedig az olcsóbb rongyváltozatok. Egy utazó feljegyezte, hogy az afrikaiak kinevették, amikor zsebkendőt használt: „Bolondok vagytok ti, hogy elteszitek az orrvizet?” Az 1800-as évek végén megjelentek a nyomott pamutzsebkendők, melyek még politikai propagandára is szolgáltak: térképeket gúnyképeket találni rajtuk. A papír zsebkendő a japánok találmánya, hosszú időbe telt, amíg meghódította Európát.

-ibe-

Színválasztás

Azt, hogy minden nép számára más és más jelentést hordoznak a színek, egy brit kutatócsoport állapította meg. Arra voltak kíváncsiak, hogy egyes nemzetekhez tartozó nők milyen tulajdonságokkal ruháznak fel bizonyos színeket.

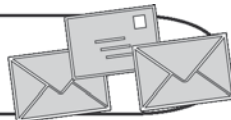
A kéket az angolok fiatalosnak és kissé férfiasnak ítélték meg. Ezzel szemben az amerikaiaknak érdekesnek és modernnek tűnt.

A pirosat minden országban erőteljesnek és izgatónak vélték. A zöld viszont szinte mindenkinek semleges színnek tűnt. A franciáknak, a hollandoknak és a svédeknek a szépségápolás jutott eszükbe róla, míg az amerikaiaknak az édesség, a svájciaknak a mosópor.

A sárgát minden országban a fiatalság, a gyengeség, illetve a vidámság jelképeként tekintették. A franciák és az olaszok piszkos színnek tartották, míg a hollandoknál az olcsóság jelképe volt.

Az európaiak számára a fekete a gyász színe, míg Kínában a gazdagsággal, a bőséggel kapcsolják össze. Nálunk a fehér a tisztaságot, az ártatlanságot jelenti, Kínában pedig a gyászt, a halált.

A vöröset a mi kultúránkban a veszéllyel hozzák összefüggésbe. Ha figyelmeztetni akarunk, akkor általában piros feliratot használunk. A kínaiak ezzel szemben a vöröset a vidámsággal, a mulatsággal, az ünneppel kapcsolják össze.

Október 15-én a szabadkai városháza dísztermében díjkiosztó volt. A magyarországi közlekedési minisztérium szeptember 22-e, az autómentes világnap alkalmából képzőművészeti pályázatot hirdetett Szokásaid változzanak, ne az éghajlat! címmel, s a legsikeresebb szabadkai és hajdújárasi tanulóknak itt adták át a díjakat. Osztályunkból négyen részesültek jutalomban. Jurcsák Hajnalka és Varga Róbert emléklapot, Besnyi Botond könyvet, míg jómagam rollert kaptam. Nagyon örültünk az ajándékoknak. A képen a díjazottak egy csoportja. – **Vukov Johanna, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka**

Csalamádékészítés

A szabadkai Đuro Salaj iskola 4. c osztályának tanulói elhatározták, hogy csalamádét készítenek. Megbeszélték, hogy ki mit hoz: uborkát, paprikát, vöröshagymát, káposztát, sárgarépát, babérlevelet, sót, ecetet, tartósítószer, kést, vágódesszkát és tálat. Miután megmosták a csalamádé hozzávalóit, megtisztították, felaprították, majd elkészítették a vegyes savanyúság levét. Egy napig állni hagyták, és másnap üvegekbe töltötték. Mindenki boldogan vitte haza a csalamádét. Azt remélik, hogy amikor a télen otthon felbontják, mindenkinek ízleni fog.

Jenei Dorina, Romić Márta, 4. osztály, Đuro Salaj iskola, Szabadka

A zeneiskola

Az én nevem Jenei Dorina. Szabadkai kislány vagyok, negyedik A osztályos. Kiskorom óta kedvelem a zenét. Szeretek énekelni és a tanító nénimtől megtanultam furulyázni is. Nyolcéves koromban anyukám beíratott a zeneiskolába. A hegedűt választottam hangszernek. Tanárnőm neve Bicskei Zita. Hetente háromszor megyek zenedébe. Kétszer van hegedűórám és kétszer szolfézs. Már az első pillanatban nagyon megtetszett a zenede gyönyörű épülete. Kapuja barna és fából készült. Az udvarig hosszú folyosó vezet. Az udvaron kerékpártartók sorakoznak. Az épület egyemeletes, de a padlástérben és a pincében is vannak tantermek. Az emeletre kétféleképpen lehet feljutni. Van egy szélesebb kőlépcső és egy keskenyebb csigalépcső. Jómagam az utóbbit szeretek feljárni. A tantermem nagy ablakaiból rálátni a városházára. Már többször volt fellépésem is. A diákkoncerteket a díszteremben szervezik meg. A színpadon két zongora és egy orgona áll. A nézőteret híres zeneszerzők szobrai díszítik. Számomra az épület legszebb része az udvarra néző erkély. Onnan táru előm a zenede különleges látványa és hangulata. Büszke vagyok rá, hogy a szabadkai zeneiskola diákja vagyok.

Jenei Dorina, 4. osztály, Đuro Salaj iskola, Szabadka

A parkban

Egy tornaórán ellátogattunk a közeli parkba, amely a Gaj utca végén található. Amikor odaértünk, játszani kezdtünk. Főleg fogócskáztunk. A fiúk a lányokat, a lányok a fiúkat igyekeztek megfogni. A csúszdára is felmáztunk. A tanító néni ízletes szőlőt hozott, amit jóízűen elfogyasztottunk. Sajnos ezt a szép tornaórát elrontotta a parkban alvó néhány részeg ember, akik nagyon félelmetesek voltak számomra. Azt szeretném, ha nem lenne ilyen ijesztő a gyerekeknek a játszótér, mivel itt igazán kikapcsolódhatnánk. Biztonságos és szép, tiszta, nyugodt parkokat szeretnénk.

Romić Márta, 4. osztály, Đuro Salaj iskola, Szabadka

A frizuraverseny

A gyermekheti program fénypontja számomra a frizuraverseny volt. Osztálytársnőmmel, Emesével kitaláltuk, hogy ikrek leszünk. Ötletet adtunk egymásnak, hogy mi legyen az öltözkünk, és milyen formát kapjon a hajunk. Mivel mind a kettőnknek hosszú haja van, így könnyebb dolguk volt a fodrászoknak. A hatodikos lányokra bíztuk a haj színezését, a formát és a sminkelést. Izgalommal készült a frizura: az egyik lány zselét igyekezett rakni a hajunkra, miközben a másik a tincseinket próbálta csatolgatni. Elérkezett a pillanat, amikor a háromtagú zsűri megkérte a résztvevőket, hogy vonuljanak fel. Idegesek voltunk, hogy sikerül-e elérni valamilyen helyezést. Csak arra lettünk figyelmesek, hogy a nevünket halljuk: első lettünk. Nagyon örültünk, jutalomként oklevelet kaptunk.

Ander Patrícia, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Ada

A Cseh Károly iskola 6. b osztályának tanulói megválasztották a vezetőséget. Kubina Lotti lett az elnök, Fejél Tóth Dániel a titkár, a két pénztáros pedig Bács Bernadett és Gajdos Rita.

Az iskolában jól telt el a gyermekhet. Volt futóverseny, énekverseny, valamint az órákat is a tanulók tartották. – **Gajdos Rita**

Az 5. b osztály tanulói megírták magyarból az első dolgozatot. Mindenkinek jól sikerült az írás. A fogalmazásoknak az Ötödikes lettem címet adták. – **Farkas Anett**

Szabadka

A J. J. Zmaj iskola 4. c osztályában jól sikerült a matekfelmérő. Hármasnál nem volt gyengébb osztályzat. Tizenegyen ötöst kaptak. – **Imamović Inesz, Pap Iván**

Az osztály nagyon kedveli a Jó Pajtást. Rendszeresen elolvassák a Mesélgetőben található meséket, elbeszéléseket, a Zsibongó és a Tiniturmix oldalakon található cikkeket, a vicceket, és a szülők segítségével megoldják a rejtvényeket is. Eddig már két tanuló nyert könyvet a megfejtésért, de megjelent az újságban már több rajzuk, fogalmazásuk és képes tudósításuk. – **Besnyi Botond**

TESZT ✓

Mennyire vagy komoly, megfontolt?

1. Nehezen viseled a hibáidat?

IGEN.....NEM

2. Szívesen beszélgetsz?

IGEN.....NEM

3. Elvárod, hogy az emberek kedveljenek?

IGEN.....NEM

4. Képes vagy egyszerre több dologra összpontosítani?

IGEN.....NEM

5. Ugyanúgy vigyázol más dolgaira, mint a sajátodéra?

IGEN.....NEM

6. Könnyen kérsz bocsánatot?

IGEN.....NEM

7. Gyakran érzed, hogy nincs semmihez sem kedved?

IGEN.....NEM

8. Gyorsan dühbe gurulsz?

IGEN.....NEM

Pontozás		
	IGEN	NEM
1.	0	1
2.	1	0
3.	1	0
4.	1	0
5.	1	0
6.	1	0
7.	0	1
8.	0	1
Ha összeadtad a pontszámokat, olvasd el a hozzá tartozó értékelést!		

Komolyabb és megfontoltabb vagy az átlagnál, vagy éppen az arany középutat járod? Megtudod, ha őszintén válaszolsz az alábbi kérdésekre.

Értékelés

0 ÉS 3 PONT KÖZÖTT:

Nem gondolod, hogy legtöbbször túl kisgyerekesen viselkedsz? Úgy látszik, az átlagnál jóval éretlenebb vagy. Gyakorolj több önkritikát, s meglátod, egy csapásra javulnak az eredményeid!

3 ÉS 5 PONT KÖZÖTT:

Sem komolyabb, sem megfontoltabb nem vagy az átlagnál. De ne aggódj, az eredményed az idő elteltével javulni fog, hiszen minél többet tapasztalsz, annál megfontoltabbá válsz.

6 ÉS 8 PONT KÖZÖTT:

Ez aztán a teljesítmény! Igazán komoly és megfontolt vagy. Vigyázz azonban, túlzásokba ne ess! Néha nem árt egy kicsit lazítani!

BIZALMAS SOROK

„Kedves Bizalmas!

Tizenhárom éves vagyok, és van egy rettenetesen szemtelen húgom, aki 8 éves. Állandóan bejön a szobámba, nem is jön, berobban, és én minden alkalommal frászt kapok. Még akkor is megteszi, amikor nálam vannak a barátnőim. Már sokszor lekiabáltam, bele is vertem, de semmi sem segített. Kérlek, adj tanácsot, mit csináljak, hogy végre leszálljon rólam!

Válasz:

Kedves Szilvi!

Azt hiszem, tudnod kell, hogy a fiatalabb, de néha az idősebb testvérek is ilyenek, idegesítők, különösen akkor, amikor nem veszik figyelembe igényeinket, és valamilyen módon keresztbe tesznek. A te esetében, úgy látszik, a húgod nagyon élvezi az idegesítéset, mert a kirobbanásaid számára szórakoztatóak. Próbálj meg legközelebb másként, az eddigitől eltérően reagálni. Válassz más stratégiát! Például: ne kiabálj rá, küldj felé egy mosolyt, és folytasd csendben azt, amit csinálsz. Vagy ha a barátnők is ott vannak, üdvözlőjétek örömmel, hívjátok be, ültessétek közétek, és kíváncsi kérdésekkel bombázzátok. Nagy a valószínűsége, hogy megunja a dolgot, és kivonul a szobából. Nagyon fontos lenne még, hogy beszélj a szüleiddel. Mond el nekik, hogy zavar a húgod viselkedése, és nem szeretnéd az idődet, különösen a szabad idődet veszekedéssel tölteni. Beszélje meg közösen a család, mit szabad és mit nem szabad csinálni. Állítsatok össze egyfajta családi viselkedési kódexet, amibe belekerülhetnek azok a dolgok is, amik eddig magától értetődtek, mint amilyen a véce leöblítése használat után, kopogás a szülői hálószoba csukott ajtaján. Azt is meg lehet beszélni, hogy a csukott ajtó annak a jele, hogy nem szeretnénk, ha háborgatnának bennünket. Ha ezt a megbeszélést megejtitek, mindenkinek tartania kell magát hozzá, még a húgodnak is. Ha meg ez sem sikerül, még mindig marad a lehetőség, hogy ugyanazt tegyed a húgoddal, amit ő veled. Pl. te is berobbansz a szobájába, amikor ő egyedül szeretne lenni. Hogy meddig tart majd ez a háború, kettőtöktől függ.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizennégy éves lány vagyok, és szörnyen boldogtalan. Nemrégiben szakítottunk a fiúmmal, akivel néhány hónapig jártam. Amikor kimegyek az utcára, mást sem látok csak csókolózó párokat, és ez engem valamilyen okból idegesít. Azt is észrevettem, hogy ilyenkor nagyon sírhatnék is van. Mi van velem? Mit tegyek, hogy ne érezzek így? Kérlek, adj tanácsot!

Babuska"

Válasz:

Kedves Babuska!

Ami igaz, az igaz, néha nagyon idegesítő lehet, hogy másoknak van az, ami nekünk nincs. Még egy kis időre van szükséged, hogy feldolgozd a szakítást, hogy betöltődjön az űr, ami keletkezett az életedben. Az a szükséglet, hogy szeressenek bennünket, valakihez tartozzunk, alapvető igényünk, talán olyan, mint amikor éhesek vagyunk, és mást sem veszünk észre csak az ennivalót. Így van a percepciónk, a figyelmünk beállítva. Nem kell csüggedned és idegeskedned, inkább gondolkodj pozitívan, foglald le magad és a figyelmedet más dolgokkal. Most több időd marad a barátnőkre, sétára, testedzésre, tanulásra, olvasásra, az ősz szépségeinek feltárására stb. Gondolataidat, érzelmeidet (bánatodat!) naplóba is írhatod, sőt, próbálkozhatsz versírással is. Így kezdte

sok híres költő is. (Sosem tudni!) Ha tornázol, sétálsz, futsz, kerékpározol, rollerozol, nemcsak a figyelmed terelődik el, hanem sokat teszel a szépségedért, erőnlétedért, és mindenek fejebe azt veszed majd észre, hogy most már egy másik fiú dobogtatja meg a szívedet és tölti ki álmaidat.

„Kedves Bori Mária!

Már régóta olvasom a Jó Pajtást és a Bizalma sorokat, de nem gondoltam, hogy egyszer én is írok a gondjaimról. Tizennégy éves vagyok, és járok egy fiúval. Azt állítják a barátaim, hogy a fiúmat a múltkori zsúron – amelyen én nem voltam, mert a szüeim nem engedtek el – látták egy másik lánnyal csókolózni. Rákérdeztem, de ő azt állítja, hogy ez nem igaz. Jó lenne megtudnom, ki mond igazat, mert ez a dolog szörnyen idegesít. Mit tegyek?

Popi"

Válasz:

Kedves Popi!

Úgy látszik, felébredt benned a bizalmatlanság és a féltékenység is. Legelőször gondolkodj el azon, kik azok az emberek, akik ilyen meséket terjesztenek. Hozzád közeli személyek, akik jól akarnak neked, akikben bizalmas van, vagy esetleg a fiúd riválsa, aki szét akar benneteket választani. Ha nem vagy biztos sem a fiúdban, sem a hírközlőben, kérd ki a legjobb barátnőd véleményét, hogy ő hogyan látja a dolgokat. Emellett le is tesztelheted a fiút. A teszt a testbeszédre alapszik, és nagyon egyszerű. Figyeld meg hogyan reagál, amikor azt a bizonyos csókot felhozod témaként. Nem tud a szemedbe nézni, kerüli a tekintetét, vagy éppen keresztbe teszi a karját – növelve köztetek a távolságot –, hogy elterelje a beszélgetés fonalát az adott témáról, nehogy direkt válaszolnia kelljen a kérdésedre. Ez arra utal, hogy nem őszinte veled. Nem kell hát hinned neki.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 12 éves lány vagyok és nagyon boldogtalan. Nemrégiben kiderült, hogy a szüeim elválnak, és sehol sem találom a kedvenc párnámat sem, amivel egészen kicsi korom óta alszok. Nagyon rosszul érzem magam, sokszor sírok, amikor senki sem lát. Volt úgy, hogy annyira sírtam, hogy levegőt se kaptam utána. Mit tegyek, hogy ne legyek olyan le-tört és boldogtalan?! Kérem, adjon tanácsot!

Boldogtalan"

Válasz:

Kedves Boldogtalan!

Sajnálom, hogy ilyen nehéz időket élsz meg, és még a kisgyerekkori „vigasztalódat” sem találod. Mit tegyél, hogy jobban érezd magad? A legfontosabb, hogy ne hibáztasd, és ne gyötörd magadat. Nem te vagy a hibás a szüeid miatt. Válásakor az ember nem veszíti el egyik szülőjét sem. Az apu továbbra is az apukád, az anyu meg továbbra is az anyukád. Külön-külön is szeretnek majd. Nem könnyű dolog, de így is lehet élni, és ebben nem vagy egyedül, sok gyerek járt, és jár így a világon. Viselkedésseddel ne büntesd egyiküket sem. Amit megtehetsz, hogy továbbra is találkozz az apukáddal, és azt hiszem, ez mindegyikőtök számára fontos lesz.

A kispárna hiányát nagyon is megértem, és ha nincs a közelben olyan tárgy, ami helyettesítheti a gyerekkorit, akkor próbáld meg a lelkedben, önmagadban megtalálni azt a vigasztaló, megnyugtató gondolatot, ami újra biztonságot adhat. Ez az új, „felnőtt vigasztaló” erősebb lehet, mint a gyermekkori kispárnád volt, és mindig magaddal hordhatod, nem úgy, mint a kispárnát, mackót, flaneltakarót, nyulat, selyemkendőt stb., azokat a vigasztalókat, amelyeket a gyerekek magukkal hordoznak, melyek segítik őket, amikor fáradtak, boldogtalanok vagy meg vannak ijedve.

A lusta legény kalandjai

Elt egyszer egy nagyon szegény legény az édesanyjával. Koldulni járt, így tengődtek napról napra a mások könyörületességéből.

Egy balszerencsés napon, amikor még egy maréknyi rizst sem kapott, kiballagott a Kristály-tó partjára, és letelepedett egy szürke kőre, maga alá húzta lábát, és gyönyörködött a szép tájban. Ám egyre jobban mardosta az éhség. Vízet merített hát a tenyerébe, jót ivott, és így szólt:

– Most ez a korty finom rizs lesz, ez párolgó kecskehús, ez meg jó kis körimártás hozzá!

Megesett a tavi tündér szíve az éhezőn. Finom csemegéket varázsolt elő, cserépfazekakba töltötte, és a széles levelű lótoszokra rakosgatta. A lótoszvirágok a legény lába elé úsztak, csak le kellett venni a levelekről. A legény ámult-bámult, de senkit sem látott, akinek megköszönhetne volna a váratlan ajándékot. Sorra felemelte a fedőket. Ínycsiklandóan párolgott a rizs, a mustáros hal, a fokhagymás kecskehús. Egy edényke telis-tele volt édes süteménnyel. A legény mohón falni kezdett, és a maradékot hazavitte édesanyjának. Másnap újra elment, elmondotta ugyanazokat a szavakat, és – csodák csodája! – újra teli lábas érkezett. Így ment ez sok-sok napon keresztül. A legény meghízott, és lusta lett, eszébe se jutott munkát keresni.

De a tavi tündér megharagudott, látva a potyalesést, és elhatározta, hogy leszoktatja a fiút a naplopásról.

Másnap délből ott várta a legényt a megszokott edény. Felkapta, és hazavitte. Amikor az asztalhoz ült a fedőt felemelte, pofonok és rúgások özöne zúdult rá. Végre sikerült a fedőt a helyére tennie, mire a verés abbamaradt. A lusta legény morogva hóna alá kapta a lábast, és az udvar hátsó sarkába lökte. Aznap este éhesen tért nyugovóra édesanyjával együtt.

A lusta legény házatól nem messze lakott egy gazdag kereskedő. Az éj leple alatt tolvajok osontak be hozzá, és renge-

teg aranyat és ezüstöt raboltak el a kincseskamrájából. Véletlenül a lusta legény udvarán osontak tovább. Az egyik tolvaj észrevette az udvar zugában a lábast, és mivel éhes volt, felemelte a tetejét, hátha ételmaradékot talál benne. Hát ahogy felemeli a fedőt, pofonok és rúgások esője zúdult rá, de a többi tolvajra is. Csapot-papot, kincset otthagya, ész nélkül elmenekültek.

Másnap reggel a lusta fiú és édesanyja boldogan szedte össze a sok-sok szétszórt kincset. De a tavi tündér értelme nem volt hiábavaló. A lusta legény felhagyott a naplopással, és rendes napi munkát keresett magának. Fazekasmester lett, és becsületesen megélt munkájából élete végéig.

Indiai mese

Fordította: Földvári Ilona

Oldalszűrés ellen

Futás közben előfordul, hogy az ember szűrés érez az oldalában. Ennek oka a bal bordaív alatti terület anatómiai és élettani felépítésében rejlik. Ott helyezkedik el a lép, a gyomor és a belek egy része. Futáskor vagy gyors járáskor ezek a szervek elmozdulnak, rázkódnak, és bizonyos nyomást gyakorolnak a rekeszizomra. Ez a nyomás a gyomor és a belek teltségétől függ, és szerepet játszik benne a lép vérrel való telítettsége is. Felülről, a mellüreg felől pedig a tüdő nyomja a rekeszizmot. Egyenetlen, kapkodó légzéskor ez a nyomás ugyancsak kellemetlen, szűró fájdalmat okozhat. A fájdalom megelőzése egyszerű: sportolás előtt keveset kell enni és inni, ezenkívül meg kell tanulni szabályosan lélegezni. A már fellépett szűrés ellen sincs szükség semmiféle orvosságra. Csupán el kell lazítani a mellkast és a hasat, lazán a test mellé lógatni a karokat, és lehetőleg egyenletesen, mélyen lélegezni. Akkor néhány perc alatt megszűnik a szűró fájdalom.

(t.)

ZSIBONGÓ

Miért nem tudjuk magunkat csiklandozni?

A Stan és Pan sorozat Két westernhős nyugat felé indul (1937) című epizódjában Stan Laurelt kolléganője, Sharon Lynne szinte agyoncsiklandozza. A nevetési rohamok után a neves komikus alig tudott megnyugodni. De vajon miért csak akkor van ez így, amikor más csiklandoz minket? Ezért egy velünk született reflex tehető felelőssé, állítják londoni agykutatók. Ez a reflex megakadályozza, hogy olyan ingerekre reagáljunk, amit saját magunk váltunk ki. Tehát, amikor a bal kezünk finoman megérinti a jobb hónaljunkat, a kisagy a következő utasítást kapja: Ne reagálj! És ez az információ eljut a központi idegrendszerhez. Ha azonban ugyanezen a helyen más valaki ér hozzánk, egészen érzékenyek leszünk. Az idegen befolyás hatására a kisagy a „reagálás” utasítást jelenti az agynak – és csiklandósak leszünk, amitől kuncogni kezdünk, sőt esetleg nevetésben törünk ki...

Szegfű

Keves virág dicsekedhet olyan népszerűséggel az egész földkerekségen, mint a szegfű. A legerjedtebb növények egyike, az emberiséget végigkíséri az ókortól a napjainkig. Nálunk valószínűleg a 16. században honosodott meg, már a régi magyar hímezéseken, bútorokon megtaláljuk a stilizált szegfűt.

Igen elterjedt a kerti szegfű, kedvelt a török szegfű és a nagyvirágú egynyári szegfű.

A kígyójel titka

Elgondolkaszt-e már azon, hogy miért látunk kígyójelet a gyógyszertárakon? Egy régi favicc szerint azért, mert a gyógyszerekkel a betegeket „kígyógyítják”. Valójában egy botot látunk, amelyen két kígyó tekeredik, és egymásra tekint. A nevezetes bot neve görögül futárbotot jelent, s a futárok vitték kezükben, mintegy „útlevélként”.

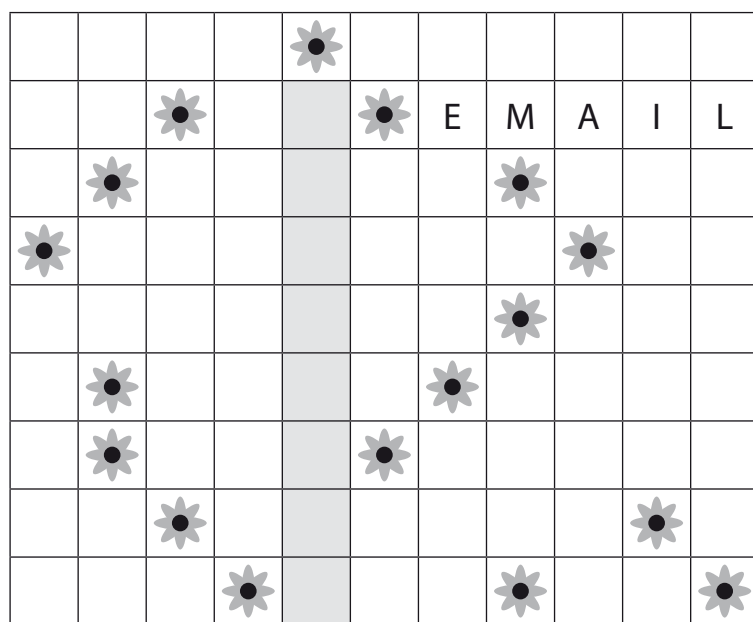
Kígyó akkoriban még nem volt a boton, legfeljebb olajfalevél, máskor néhány szalag. Ez a bot a görögök hite szerint varázsserejű volt. A szalagokból aztán idővel kígyóábrázolás lett, lévén ez a hüllő Hermész (a rómaiaknál Mercu-

rius) isten jelképe. A kígyós bot már messziről jelezte, hogy az istenek küldötte fontos hírral siet valahova. A kígyós botnak tehát eredetileg semmi köze nem volt a gyógyításhoz. A görögöknek azonban volt egy istenük, Aszklepsziosz nevű, aki az orvosok és a gyógyítás támogatója volt, s kígyó alakban tisztelték. Hogy miért? Elképzelésük szerint a kígyó mutatta meg az utat bizonyos gyógyfűvekhez.

Ez a kétféle jelkép olvadt később egybe. Néha maga az isten, néha pedig Hügieia nevű lánya tartotta kezében a kígyós botot, immár valóban a gyógyítás szimbólumaként.

TARKA OLDAL

Berakós rejtvény

Hogy nevezik másképpen a mozgó csigákból álló emelőt?

A megfejtés a kiemelt oszlopba kerül. A mellékelt szavakat, betűcsoportokat helyezd el a rácsban. Egyet könnyítésül előre beírtunk.

Kétbetűsek: ÁS, EA, EK, EM, HO, KA, LC, OK, SÍ, SÓ.

Hárombetűsek: BÁN, KAS, KOR, NAP, PTT, ROK, SÍK, TOK, VAK.

Négybetűsek: AVAR, BOLT, EMÍR, TEVE.

Ötbetűsek: ECSET, ELRAK, HIBÁS, KOLOS, VÁLTÓ, VETÍT.

Hatbetűsek: ÉVENTE, ROHANÓ.

Hétbetűsek: ELSIMÍT, HARAGÍT, TITKOLT.

Nyolcbetűsek: ELCSAVAR, ELTARTÓK.

Betűrejtvények

1

T	F
E	E

2

4	E	SZ	M
---	---	----	---

3

	H	
π		ÉS
	E	

4

M		KA
U		

Skandináv rejtvény (32.)

November 11-e Márton napja. Ezen a napon a hagyomány szerint libasültet kell enni, s a liba mellcsontjáról következtetni lehet arra, milyen lesz a tél. Két, libával kapcsolatos szólásmondást kell megfejtenetek.

MAJD NEM TILT	TEODOR BECÉZVE SATU EGY NEMŰI	FOLT BETŰI E. H. A.	FÉRFI-NÉV VALLÁSI TILALOM	BÁNAT HOLD, OLASZUL	ÖTLET RANGJELZŐ
BÁCSKAI FALU	EGYFAJTA FÁVAL BEÜLTETETT TERÜLET	BALKÁNI ÁLLAM NAGYRA NYIT	BOSZNIAI FOLYÓ ZOKOGOTT (ÉK. H.)	NEM MÖGÉ OLASZ-ORSZÁG	GRAMM HÁLOBAN A LABDA
KÉN GÖL NÉLKÜLI MÉRKÖZÉS	LAK BETŰI	DEHOGY! HANGTALAN MOZI	TEMPUS MENYÉTFELE RAGADOZÓ	GAR BETŰI	GERMÁNÍUM ANGOL IGEN
NY	SZÜBÖL FONT OSTOR ADÓ BETŰI			BEVALLJA BÜNEIT HÖN BETŰI	
AZ USA EGYIKTAG-ÁLLAMA				LEMEGY A TORKÁN	KELET
PATÁS ÁLLAT	DÉL	CIPÉSZ-SZERSZÁM EGY	NORD	RÁTONYI RÓBERT RÉGI	VITÉZ ITTRIUM
					KÁLIUM JAPÁN
					JÓD

Minirejtvény

1				2
	✿	✿	✿	
	✿	3	✿	
4	5		✿	
6		✿	7	
8		✿	9	
10				
11		✿	12	
13				

Vízszintes sorok:

1. Testünk szilárd része, 4. Egyesülethez tartozik, 6. Udvarias megszólítás, 7. Stroncium, 8. Hangtalan rigó, 9. Fordítva: nagy varázsló, 10. A fenyő termése, 11. Régi hosszmérték, 12. Sára Sándor, 13. Ezzel vágják régen a gabonát.

Függőleges sorok:

1. A hét egyik napja, 2. Állóvízben élő, a víz színén úszó virág, 3. Lángol, 5. Afrikai állam, 7. Mártás (ék. h.).

Őszi munka

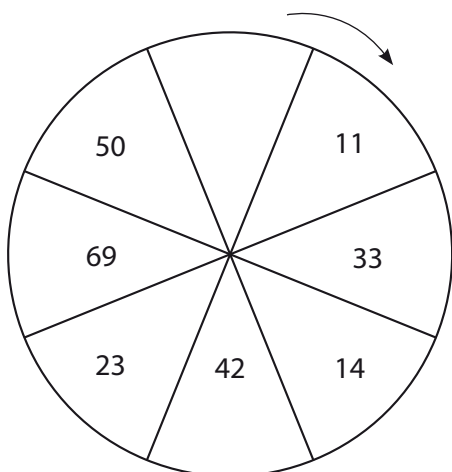
1				
2				
3				
4				
5				

Meghatározások:

1. Vörösmarty Mihály verse (az első kockában kétjegyű betű)
2. Hidegvérű állat
3. Női név
4. Kutat
5. Ráma

A kiemelt átlóban egy őszi munka nevének kell kialakulnia.

Körszámtan

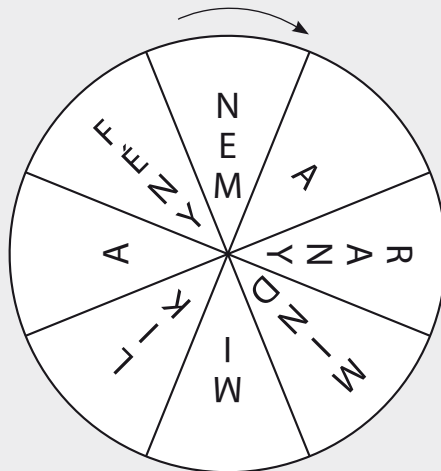

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást. Ha erre rájössz, már be is írhatod a keresett számot az üres körökbe.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Szó-ta-gol-va

A körökben lévő szótagokat rakd helyes sorrendbe! Egy közmondást kell kapnod eredményül.

Szóbetoldó

		B			A		
	S	Z			A	K	
K	Í	N			T	Á	K
	O	V			I	S	
		V			L		

Keress olyan szót, amely mind az öt sorba beilleszthető. De vigyázz, hogy értelmes szavak alakuljanak ki!

A 31. szám megfejtései

Keresztrejtvény

– És nem volt seholy semmi árnyék?

Betűrejtvények

1. csónak, 2. karamell, 3. parádé, 4. egyelőre

Csigavonalban

– Én tűröm.

Szóbetoldó

TÁL

Játék a betűkkel

A SZERÉNY szó betűit más sorrendbe rakjuk, így lesz belőle ERSZÉNY.

A 30. skandináv rejtvény helyes megfejtése:

THE BLACK EYED PEAS.

Könyvjutalmat kap

Marecskó Viola, Bácsfeketehegy

A karvalyos zászló

Földes Péter munkája nyomán
írta és rajzolta Fazekas Attila

Debrecen, Kazinczy

Teljes joggal szerepelhetne a címben Csokonai neve, hiszen a „civis” város legjelentősebb költője. Itt született, élt, tanult, és – sárospataki, pesti, pozsonyi, komáromi és csurgói tartózkodások, barátoknál való vendégeskedések után – ide tért vissza, s halt meg 1805-ben, miután Nagyváradon gróf Rhédey Pálné temetésén, zuhogó esőben – a család felkérésére, s a korabeli gyászszertartásoknak megfelelően – elszavalta a Halotti verseket (ismertebb nevén: A lélek halhatatlanságáról című vallásfilozófiai költeményét), tüdőgyulladást kapott, s a betegségből már nem tudott felépülni. Noha ma kulturális intézmények viselik nevét – életében, az adott korszakban nem igazán ismerték fel költői teljesítményének jelentőségét; az irodalmi vezér Kazinczy és követője, a később hangot váltó Kölcsey Ferenc is kifogásolta költői nyelvének sokféleségét és „parlagiságát” – a Kazinczy-hirdette „fentebb stíl” eszményének ellenmondó, eredeti nyelvhasználatát.

Debrecenről szóló tudásunk mindenekelőtt a „kálvinista Rómá”-ról, s a polgári, „civis” városról (1693-ban kapja meg a szabad királyi város címet) alkotott képzeleteinket, képeinket hozzá működésbe, középpontjában a református Nagytemplommal és a Református Kollégiummal. Az előbbiben hirdette ki 1849. április 14-én Kossuth Lajos a Habsburg uralkodóház trónfosztását és Magyarország függetlenségét, az utóbbiban tanult vagy tanított Csokonaitól, Fazekas Mihályon és Arany Jánoson át Móricz Zsigmondig a magyar irodalom történetének számos jelentős alkotó egyénisége.

A címben kiemelt Kazinczy Ferencet inkább vitái, irodalmi pereskedései fűzték a városhoz: a Debreceni Grammatikával (a 18. század végi hagyományörzők, ún. ortológusok nyelvtana, amelyet a nyelvújítás, illetve Kazinczy hívei, a neológusok ellenében hoztak létre) szembeni megnyilatkozásai, az 1805-től 1807-ig tartó Árkádia-pör, illetve a Tövisék és virágok (1811) című epigrammagyűjteménye kiváltotta Mondolat-vita (1815–1817-ig). Az Árkádia-pör Csokonai halálát követően robbant ki. Kazinczy kritikai élű nekrológja, illetve azon javaslata váltotta ki, hogy a költő síremlékére az Et in Arcadia ego feliratot írják, amely magyarul „Árkádiában éltem én is”-ként hangzik. Az Árkádia a költészetben szimbolikus hely, civilizáció nem érintette romlatlan, természetes vidék, a pásztorköltészet és -idill színtere. A debreceniek azonban nem ismerték a név e jelentését, s amikor a latin szótárban megnézték, ott azt találták, hogy az árkádia marhalegelőt jelent. A nyomában kirobbant polémia volt irodalmunk első folyóiratvitája.

Hogy írásom címében mégis Kazinczyt kapcsoltam a városnévhez, azért történhetett, mert nemrégiben, pontosabban október 15–17-ig az irodalomszervező neve, költői opusa, irodalomszervezői tevékenysége volt a legfontosabb tudományos, „tárgyalások” témája a Debreceni Tudományegyetemen. Itt rendezték meg ugyanis a Kazinczy Ferenc és kora című tudományos konferenciát, amelynek

apropóját az író születésének 250. évfordulója adta. A Magyar Tudományos Akadémia 2009-et a Magyar Nyelv Événé nyilvánította. A tanácskozáson újraolvasásra, értelmezésre került az elsősorban hatalmas levelezést (23 kötet) és szervezői tevékenységet jelentő írói opus: a helikoni alkant jellemzésétől a gyalgó hétköznapi ember alakjáig minden szegmense és megnyilatkozása. A konferencia kísérőrendezvénye volt többek között a Kazinczy és Debrecen című kiállítás a Debreceni Irodalmi Múzeum és a Debreceni Egyetemi és Nemzeti Könyvtár rendezésében, a Csokonai Színház Dea Debrecen: Kazinczy és Csokonai című előadása, a Petőfi Irodalmi Múzeum Nyelvet öltünk! című mozgó kiállítása, illetve (a Medgyessy Ferenc Gimnázium tánctagozatosainak előadásában) a Páris ítélete című táncjelenet.

Debrecen-képünk középpontjában a Nagytemplom és a Református Kollégium áll: ezek szerepelnek a képeslapokon és városkönyvekben is. Pedig egyetemének főépülete is grandiózus építmény. 1932-ben adták át rendeltetésének. A Magyar Parlament és a Budavári Palota után a harmadik legnagyobb országos beruházás volt. A debreceni egyetemi oktatás természetszerűleg a Református Kollégiumból nőtte ki magát. Egy ideig Kossuth Lajos Tudományegyetem volt a neve. A híres Nagyerdőben áll impozáns épület-együttese.

B. E.

Shakira nem bánja, ha lopják a dalait

A legtöbb zenész nem nézi jó szemmel, hogy rajongóiuk illegálisan töltik le az albumjaikat, ahelyett, hogy szépen megvennék a boltokban, CD-tokban, booklettel ellátva stb. De vannak a kivételek, mint Shakira, akik kimondottan örülnek neki, ha a zenéje minél több emberhez eljut, lényegtelen, hogy hogyan.

Hát tény és való, hogy nem szép dolog lopni, UGYE. De az internetnek köszönhetően, egyre nehezebben védhető ki, hogy a zeneszek, együttesek albumai előbb vagy utóbb közkinccsé válnak a neten, és minden ember a legegyszerűbb és legolcsóbb megoldást válassza, hogy megszerezze: a letöltést. Egyesek – mint Lily Allen by the way – verik az asztalt emiatt rendesen, mások pedig – ha nem is örülnek neki – egyszerűen elfogadják, és reklámnak tekintik. Ahogy Shakira.

Végül is jogos, mit tud tenni ellene? Azzal, hogy nekiront a saját rajongóinak, és lehülyézi őket, meg melegebb éghajlatra kívánja mindegyiket, nem fogják többet venni a lemezét. Sőt. Shakira ezzel tisztában van, és bár nem örül annak, hogy kihúzzák a zsebéből a pénzt, nem fogja fel olyan drasztikusan ezt a kérdést. Ő maga is töltött már le zenét a netről, na és akkor mi van? Bevallása szerint ezzel csak még közelebb érzi magát a rajongóihoz, és azokhoz az emberekhez, akik így megszeretik a zenéjét.

Ez, mondjuk úgy, a zene demokratizálása. És ha jobban belegondolunk, mi a zene? Ajándék. Legalábbis ajándéknak kellene lennie mindenki számára. Ezt szeretjük. A lopást persze elítéljük, de Shakira hozzáállása a valósághoz megérdemel egy óriási piros pontot!

Pitt és Jolie 45 millió eurós álomháza Provence-ban

Megvásárolná Brad Pitt és Angelina Jolie azt a dél-franciaországi villát, amelyet tavaly óta „nyári rezidenciaként” bérelnék. A villa ára 45 millió euró (12,1 milliárd forint). A provence-i Chateau Miraval jelenleg Tom Bove amerikai üzletember tulajdona, a Jolie–Pitt páros azonban szívesen lecsapna rá – számolt be a Paris Match című magazin. Az újság értesülései szerint a borkedvelő Pitt restaurálná a villát és szívesen foglalkoskodna az ahhoz tartozó borospincével. A színésszpáros hat gyerekével tavaly augusztus óta él a dél-franciaországi villában, és ősz végéig nem is akarnak kiköltözni. Angelina Jolie 2008-ban Nizzában hozta világra ikergyermekait, a szülés után a Miravalba vonult vissza.

Vége a Jonas Brothersnek? – Nick szólózni kezd

Úgy tűnik, egyszer minden jó véget ér. A Jonas Brothers sem kivétel ez alól. Hiába a testvériség, meg minden, minden pasi imádja a függetlenséget. Nem csoda hát, ha Nick is úgy döntött, elég volt a brokból, irány a magányos farkas útja.

Azt hiszem, nem kell csodálkoznunk azon, hogy Nick Jonas a szólókarrier mellett tette le a voksát, hiszen már lehetett látni az égi jeleket. Na jó, ha nem is az égen, de már ott lebegett a levegőben a kérdés: most hogy Kevin megnősül, képes lesz a Jonas Brothers továbbra is úgy működni, mint eddig? Jelenleg úgy néz ki a szitu, hogy meg sem próbálják fenntartani az együttest. Minek?

Kevinnek jobb dolga is lesz a következő néhány évben. Nick pedig már megtalálta a saját célját: marad az éneklés. Már készül az új album, és hozzá a bookletbe a képek. A projekt a következő években Nick Jonas and The Administration néven fog futni. Anyuci támogatja pici fiát. Reméljük nem hiába. Így viszont már csak egy kérdés marad: mi lesz Joe-val? Neki ott van Demi Lovato.

BRAVO HOT TOP20

1. La Roux: Bulletproof

2. Paramore: Ignorance

3. Esmée Denters: Outta Here

4. Robbie Williams: Bodies
5. Madonna: Celebration
6. Dead by Sunrise: Crawl Back In
7. Jay-Z Ft. Kanye West & Rihanna: Run This Town
8. Sean Paul: So Fine
9. P!nk: Funhouse
10. SP: Kép maradsz
11. Sugababes: Get Sexy
12. Sean Kingston: Fire Burning
13. The Black Eyed Peas: I Gotta Feeling
14. Shakira: She Wolf
15. Linkin Park: New Divide
16. David Guetta ft. Kelly Rowland: When Love Takes Over
17. Agnes: Release Me
18. Pixie Lott: Mama Do
19. Basshunter: Every Morning
20. Livvi Frank Ft. Pitbull: Now Im That Chick

SZTÁRVILÁG

Jacko halála után is rengeteg pénzt hoz

A lig négy hónap telt még csak el Michael Jackson halála óta, de ennyi idő is elég volt ahhoz, hogy Jacko neve majd' 100 millió dolláros bevételt termeljen. És még csak pár napja volt a This is it bemutatója.

A halála óta eltelt 4 hónapban összesen 90 millió dollárt keresett Michael Jackson, ezzel máris harmadik a haláluk után legtöbb bevételt hozó hírességek listáján. A sor élén egyébként Yves Saint-Laurent francia divattervező tanyázik 350 milliós halál utáni bevétellel, Jacko pedig máris maga mögé szorított olyan nagy neveket, mint Elvis Presley, J.R.R. Tolkien, vagy éppen John Lennon. Elvis Presley volt sokáig a

listavezető 55 millióval, Yves Saint-Laurent csak az idei éve elején körözte le, miután elárverezték hatalmas műkincsgyűjteményét. A lista második helyezettje a Rodgers és Hammerstein duó, akiknek neve nem túl ismert, az általuk másoknak írt slágerek viszont annál inkább, ők tisztán jogdíjakból gyűjtötték össze több mint 230 millió dollárt haláluk után. Michael Jackson nevével is a rádiós közvetítések után járó jogdíjakból és halála után megsokasodott lemezeladásokból sikerült ilyen szép summát gyűjteni, de ezt valószínűleg még jelentősen megdobják a This is it film bevételei, amit csak most kezdtek vetíteni.

Jonas mama odavan Kevin barátnőjéért

Danielle Deleasa és Kevin Jonas hamarosan egybekelnek, a Jonas tesók mamája, Denise pedig nagyon meg van elégedve fia választottjával, mert szerinte jó lány, és sokban hasonlít rá.

A fiúk anyja pedig kezdetben elég nehezen viselte, hogy legkisebb csemetéje önálló életbe kezd, de mostanra megváltozott a véleménye Kevin házasságáról. Most már azzal cukkolja Kevint, hogy olyan ez az egész, mintha a fiú a saját anyját venné el, csak fiatalabb és csinosabb változatban, hiszen annyi a hasonlóság Daniella és közöttük. Egyébként nemcsak Jonas mama, de a család többi tagja is oda meg vissza van Danielle-ért, különösen a legkisebb fiú, a kilencéves Frankie, aki már-már testvérének tekinti a lányt.

A Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete és a Feketics Művelődési Egyesület
a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet szakmai támogatásával
2009. november 21-én és 22-én megszervezi a

XIII. Dudás Kálmán Nemzeti Vers- és Prózamondó Találkozót

A versenyben minden 12. életévét betöltött magyar nyelvű versmondó részt vehet. A jelentkezőknek készülniük kell két verssel vagy prózával a magyar irodalomból, és egy művel a kisebbségi irodalomból. A jelentkezőket 2009. november 21-én délelőtt 9 és 10 óra között várjuk a bácsfeketehegy Kulturális Központban (JNA 24.). A verseny hagyományosan elődöntővel kezdődik szombaton, és a vasárnapi döntővel zárul. A Dudás Kálmán Találkozó egyben vajdasági elődöntője a VIII.

Kárpát-medencei Csengey Dénes Vers-, Prózamondó- és Énekelt Vers Versenynek. (A döntő és díjkiosztó gálaest tervezett időpontja: 2010. május 20. és 21. Helyszín: Nagykanizsa.)

Érdeklődni Barta Júliánál a 024/738-003-as telefonszámon lehet hétköznapokon 19–21 óráig. Jelentkezés név, lakcím, életkor, telefonszám vagy e-mail cím, valamint a három választott vers vagy próza megnevezésével telefonon a fenti számon, és az alábbi címen: Barta Júlia,

Lenin u. 29. 24323 Bácsfeketehegy, vagy a bartatenyi@gmail.com és vmve.versmondo@gmail.com e-mail címeken lehet. Jelentkezési határidő: november 15.

A Találkozó keretében szombaton ünnepi műsorra kerül sor versmondó egyesületünk 15 éves fennállása alkalmából, egykori és jelenlegi tagjaink közreműködésével. Vendégeink lesznek a budapesti TrainingSpot Társulat tagjai Hamvas Béla: A babérligetkönyv című interaktív előadással.

A szabadkai Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskola meghirdeti a

19. Nemes Nagy Ágnes Szavalóversenyt és képzőművészeti pályázatot

Idei versenyünk Radnóti Miklós (1909–1944)

Károlyi Amy (1909–2003)

Kányádi Sándor (1929)

munkásságának jegyében zajlik. Versesikkel vetélkednek 2009. december 12-én az általános iskolás tanulók.

Az 1. és 2. osztályosok az I. csoportba, a 3. és 4. osztályosok a II., az 5. és 6. osztályosok a III., a hetedikesek és a nyolcadikosok a IV. csoportba tartoznak. A magyart anyanyelvápolásként, környezetnyelvként tanuló diákok az V. csoportot alkotják.

Az iskolabajnokságokról kategóriánként 1 diák nevezhető be a szabadkai döntőbe.

A művelődési egyesületek általános iskolás korú tagjai az osztályuknak megfelelő csoportban versenyeznek, a bírálóbizottság külön értékeli a teljesítményüket.

Egyéb feltételek: a tanuló életkorának megfelelő verset válasszon, olyat, amellyel még nem vett részt szavalóversenyen, előadása ne haladja meg a 3 percet.

A képzőművészeti pályázatra a felsorolt költők valamely versét illusztrálják a tanulók. A legjobb alkotásokat az idén is kiállítjuk.

Benevezési határidő, valamint a képzőművészeti pályamunkák beküldési határideje: 2009. november 27-e.

A jelentkezési lapon kérjük feltüntetni az iskola vagy a művelődési egyesület

címét, telefonszámát, a tanulók korcsoportját, a választott mű szerzőjét, címét, a felkészítő nevét.

A döntő ünnepélyes megnyitója 2009. december 12-én 9 órakor, a verseny 10 órakor kezdődik.

Címünk: Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskola

Jakab és Komor tér 22.

24000 Szabadka

Tel: 024/556-735

e-mail: oszmaj@nadlanu.com

A határidő lejártá után érkező benevezéseket és pályamunkákat nem vesszük figyelembe.

A szervezőbizottság

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Téjékoztatósi, valamint
Kisebbségi Titkársága

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítésért

TippNet INTERNET
Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása
(024) 555-765 Karadjordje Uf 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381/21/ 475-400-9 (csak fax) ■
■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■